

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklığı

**1 Ocak – 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle
Ara dönem konsolide finansal tablolar**

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Ara dönem konsolide finansal durum tablosu	3 – 4
Ara dönem konsolide kar veya zarar tablosu	5
Ara dönem konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu	6
Ara dönem konsolide özkaynak değişim tablosu	7
Ara dönem konsolide nakit akış tablosu	8
Ara dönem konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar	9 – 68

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal durum tablosu
(Para birimi - Türk Lirası (TL))**

Varlıklar	Dipnot referansları	Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmemiş) 31 Mart 2019	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	136.675.971	275.421.213
Ticari alacaklar:	7	441.563.924	443.942.043
-İlişkili taraflardan ticari alacaklar	26,7	77.024.280	32.241.358
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	364.539.644	411.700.685
Diğer alacaklar:	8	42.712.280	11.030.948
-İlişkili taraflardan diğer alacaklar	26,8	10.615.874	240.479
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	32.096.406	10.790.469
Stoklar	9	274.960.944	244.939.954
Peşin ödenmiş giderler	16	20.966.785	20.603.356
Diğer dönen varlıklar		1.583.403	30.495
Toplam dönen varlıklar		918.463.307	995.968.009
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar	5	130.848.389	140.844.587
Diğer alacaklar:	8	4.286.213	2.959.286
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	4.286.213	2.959.286
Maddi duran varlıklar	10	832.142.839	842.551.526
Maddi olmayan duran varlıklar	11,12	174.263.659	175.391.221
-Şerefiye	12	130.080.869	130.080.869
-Diğer maddi olmayan varlıklar	11	44.182.790	45.310.352
Kullanım hakkı varlıkları	14	71.014.562	-
Peşin ödenmiş giderler	16	1.966.263	1.786.802
Ertelenmiş vergi varlığı	24	1.354.556	1.025.662
Toplam duran varlıklar		1.215.876.481	1.164.559.084
Toplam varlıklar		2.134.339.788	2.160.527.093

İlişikte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosu (Para birimi - Türk Lirası (TL))

Kaynaklar	Dipnot referansları	Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmemiş) 31 Mart 2019	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6, 26	464.887.988	461.546.990
İlişkili taraflardan kısa vadeli borçlanmalar	6, 26	116.019.780	112.201.654
-Banka kredileri	6, 26	116.019.780	112.201.654
İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli borçlanmalar	6	348.868.208	349.345.336
-Banka kredileri	6	345.484.801	349.345.336
-Kiralama işlemlerinden borçlar		3.383.407	-
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	6	100.699.438	-
Ticari borçlar	7	364.290.041	339.982.221
-İlişkili taraflara ticari borçlar	26, 7	79.233.206	76.789.875
-İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	285.056.835	263.192.346
Türev araçlar	13	17.288.408	19.766.287
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	8, 26	11.531.171	7.371.698
Diğer borçlar	8	50.257.969	12.016.581
-İlişkili taraflara diğer borçlar	8	35.765.054	-
-İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	14.492.915	12.016.581
Ertelenmiş gelirler	8	3.010.808	5.142.166
Dönem karı vergi yükümlülüğü	24	1.338.776	4.293.754
Kısa vadeli karşılıklar	13	12.767.694	14.630.722
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	13	4.474.569	7.940.171
-Diğer kısa vadeli karşılıklar	13	8.293.125	6.690.551
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		1.026.072.293	864.750.419
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	62.192.295	103.614.022
İlişkili olmayan taraflardan uzun vadeli borçlanmalar	6	62.192.295	103.614.022
-Banka kredileri	6	-	103.614.022
-Kiralama işlemlerinden borçlar		62.192.295	-
Uzun vadeli karşılıklar	13, 15	50.610.847	48.694.472
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	15	47.513.532	45.914.636
-Diğer uzun vadeli karşılıklar	13	3.097.315	2.779.836
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	24	33.306.586	35.902.130
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		146.109.728	188.210.624
Toplam yükümlülükler		1.172.182.021	1.052.961.043
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		950.354.922	1.093.673.368
Ödenmiş sermaye	17	191.447.068	191.447.068
Sermaye düzeltme farkları		233.177.582	233.177.582
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(18.523.585)	(18.523.585)
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		(18.523.585)	(18.523.585)
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		(18.523.585)	(18.523.585)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		85.259.296	95.515.684
Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları (kayıpları)		85.259.296	95.515.684
-Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir/(gider)		85.259.296	95.515.684
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		268.702.218	243.290.154
Geçmiş yıllar karları		170.579.641	170.869.425
Net dönem karı		19.712.702	177.897.040
Kontrol gücü olmayan paylar		11.802.845	13.892.682
Toplam özkaynaklar		962.157.767	1.107.566.050
Toplam kaynaklar		2.134.339.788	2.160.527.093

İlişikte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihinde sona eren döneme ait
konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi - Türk Lirası (TL))**

		Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 31 Mart 2019	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmemiş) 1 Ocak – 31 Mart 2018
	Dipnot referansları		
Hasılat	18	407.320.043	387.622.256
Satışların maliyeti (-)	18	(372.986.745)	(317.808.716)
Ticari faaliyetlerden brüt kar		34.333.298	69.813.540
Brüt kar		34.333.298	69.813.540
Genel yönetim giderleri(-)	19,20	(20.695.706)	(16.166.583)
Pazarlama giderleri(-)	19,20	(6.202.448)	(4.541.716)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	21	11.804.592	6.270.623
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	21	(12.067.598)	(5.698.857)
Esas faaliyet karı		7.172.138	49.677.007
Yatırım faaliyetlerinden gelirler (net)	22	41.083.312	13.636.503
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		48.255.450	63.313.510
Finansman gelirleri	23	15.110.451	2.643.994
Finansman giderleri (-)	23	(46.673.264)	(15.489.336)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		16.692.637	50.468.168
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri		2.384.628	(8.786.659)
- Dönem vergi geliri/(gideri)	24	-	(10.761.355)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	24	2.384.628	1.974.696
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		19.077.265	41.681.509
Dönem karı		19.077.265	41.681.509
Dönem karının dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		(635.437)	252.865
Ana ortaklık payları		19.712.702	41.428.644
Ana ortaklığa düşen pay başına kazanç/kayıp (Kuruş)	25	0,103	0,216
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç/kayıp (Kuruş)	25	0,103	0,216
Ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısı		19.144.706.825	19.144.706.825

İlişte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihinde sona eren döneme ait
konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi - Türk Lirası (TL))**

	Cari dönem	Geçmiş dönem
	(Bağımsız denetimden geçmemiş)	(Bağımsız denetimden geçmemiş)
Dipnot referansları	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Dönem karı	19.077.265	41.681.509
Diğer kapsamlı gelir / (gider):		
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar	(10.256.388)	(1.843.845)
-Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir/(gider)	(10.796.198)	(1.940.890)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		
-Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri) 24	539.810	97.045
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	(10.256.388)	(1.843.845)
Toplam kapsamlı gelir	8.820.877	39.837.664
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Kontrol gücü olmayan paylar	(635.437)	252.865
Ana ortaklık payları	9.456.314	39.584.799

İlişikte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

**31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide özkaynak değişim tablosu
(Para birimi - Türk Lirası (TL))**

	Sınıflandırılmayacak			Sınıflandırılacak		Birikmiş karlar				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan kazançlar/(kayıplar)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedek	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar (Not 17)	Özkaynaklar
1 Ocak 2018 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(15.953.261)	145.258.336	222.598.194	171.719.153	148.693.675	1.096.940.747	12.032.293	1.108.973.040
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler	-	-	-	31.146.729	-	(849.933)	-	30.296.796	-	30.296.796
1 Ocak 2018 itibarıyla yeniden düzenlenmiş bakiye	191.447.068	233.177.582	(15.953.261)	176.405.065	222.598.194	170.869.220	148.693.675	1.127.237.543	-	1.139.269.836
Transferler	-	-	-	-	20.691.960	128.001.715	(148.693.675)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(1.843.845)	-	-	41.428.644	39.584.799	252.865	39.837.664
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	41.428.644	41.428.644	252.865	41.681.509
Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	(1.843.845)	-	-	-	(1.843.845)	-	(1.843.845)
Kar payları (Not 25)	-	-	-	-	-	(128.001.510)	-	(128.001.510)	-	(128.001.510)
31 Mart 2018 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(15.953.261)	174.561.220	243.290.154	170.869.425	41.428.644	1.038.820.832	12.285.158	1.051.105.990
1 Ocak 2019 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(18.523.585)	95.515.684	243.290.154	170.869.425	177.897.040	1.093.673.368	13.892.682	1.107.566.050
Transferler	-	-	-	-	25.412.064	152.484.976	(177.897.040)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(10.256.388)	-	-	19.712.702	9.456.314	(635.437)	8.820.877
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	19.712.702	19.712.702	(635.437)	19.077.265
Diğer kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	(10.256.388)	-	-	-	(10.256.388)	-	(10.256.388)
Kar payları (Not 25)	-	-	-	-	-	(152.774.760)	-	(152.774.760)	(1.454.400)	(154.229.160)
31 Mart 2019 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(18.523.585)	85.259.296	268.702.218	170.579.641	19.712.702	950.354.922	11.802.845	962.157.767

İlişikte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait konsolide nakit akış tablosu (Para birimi - Türk Lirası (TL))

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		(Bağımsız denetimden geçmemiş)	(Bağımsız denetimden geçmemiş)
	Dipnot referansları	1 Ocak- 31 Mart 2019	1 Ocak- 31 Mart 2018
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları		(4.004.372)	53.001.702
Vergi öncesi dönem karı		16.692.637	50.468.168
Sürdürülen faaliyetlerden vergi öncesi dönem karı (zararı)		16.692.637	50.468.168
Dönem net karı/(zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		20.386.032	23.346.629
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	10, 11, 20,14	23.229.697	20.973.861
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler		2.100.359	483.878
Alacaklarda değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	7	1.725.359	183.878
Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	375.000	300.000
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		3.585.450	3.261.879
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (İptali) ile ilgili düzeltmeler	13,15	2.064.401	2.541.549
Dava ve/veya ceza karşılıkları (iptali) ile ilgili düzeltmeler	13	148.480	65.346
Sektörel gereksinimler çerçevesinde ayrılan karşılıklar (iptali) ile ilgili düzeltmeler	13	(109.957)	(95.016)
Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		1.482.526	750.000
Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler		29.634.635	12.263.514
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	23	(9.557.291)	(859.391)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	15,23	39.191.926	13.122.905
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar/(kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	22	(31.257.580)	(85.463)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	22	(9.825.732)	(13.551.040)
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıpları (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		(2.477.879)	-
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		5.397.082	-
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(34.260.180)	(11.031.910)
Ticari alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		561.103	1.116.719
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(23.182.527)	(410.458)
Stoklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(30.395.990)	(30.104.084)
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(9.155.932)	(6.391.527)
Ticari borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		24.307.820	22.065.579
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		4.159.473	891.980
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		2.476.334	1.424.613
Ertelenmiş gelirlerdeki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		(2.131.358)	466.185
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(899.103)	(90.917)
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış/(artış)		(899.103)	(90.917)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		2.818.489	62.782.887
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	13, 15	(3.931.107)	(884.147)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler		(28.432)	(148.651)
Vergi iadeleri/(ödemeleri)		(2.954.978)	(8.885.924)
Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)	7	91.656	137.537
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		20.527.555	7.875.527
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		34.420.185	126.159
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	10	(13.092.630)	(31.801.672)
Alınan temettü		-	13.551.040
Diğer nakit girişleri/çıkışları		-	-
İştiraklerin ve/veya İş Ortaklıklarının Pay Satışı veya Sermaye Azaltımı Sebebiyle Oluşan Nakit Girişleri		-	26.000.000
İştiraklerin ve/veya İş Ortaklıklarının Pay Alımı veya Sermaye Artırımı Sebebiyle Oluşan Nakit Çıkışları		(800.000)	-
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(155.268.425)	(67.660.968)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		100.026.302	100.000.000
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(100.877.343)	(63.000.000)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(1.259.217)	-
Ödenen temettü	25	(118.464.106)	(99.254.386)
Ödenen faiz		(43.597.547)	(5.851.294)
Alınan faizler		8.903.486	444.712
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		(138.745.242)	(6.783.739)
Nakit ve nakit eşdeğerlerindeki net artış (azalış)		(138.745.242)	(6.783.739)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	275.421.213	52.746.580
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	136.675.971	45.962.841

İlişikte 9 ile 68'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

1. Şirketin organizasyonu ve faaliyet konusu

Genel

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi "Akçansa" 1967 yılında kurulmuş olan Akçimento Ticaret Anonim Şirketi "Akçimento" ve 1974 yılında kurulmuş olan Çanakkale Çimento Sanayi Anonim Şirketi'nin "Çanakkale" birleşmesi ile 30 Eylül 1996 tarihinde kurulmuştur. 12 Ocak 1996 tarihinde tamamı Cimenteries CBR S.A. "CBR" a ait olan Mortelmaatschappij Eindhoven B.V. (Mortel), Çanakkale'nin %97,7 payını satın almıştır. 24 Temmuz 1996 tarihinde de, CBR, Çanakkale'deki hisselerini, çoğunlukla Hacı Ömer Sabancı Holding Anonim Şirketi'ne bağlı şirketlerin elinde tuttuğu Akçimento hisselerinin %30'u ile takas etmiştir.

1 Ekim 1996 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Akçimento, Çanakkale ile birleşmiş ve varlığını sona erdirmiş olup, yeni şirketin ismi Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olarak belirlenmiştir. Akçansa'nın hisseleri 1986 yılından itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir. 27 Kasım 2006 tarihinde, HeidelbergCement A.G.'nin %100 oranında iştiraki olan CBR International Holdings B.V.'nin sahibi olduğu %39,72 oranında Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamı HeidelbergCement A.G.'nin %100 oranında iştiraki olan HeidelbergCement Mediterranean Basin Holdings S.L. şirketine devir olmuştur. 1 Mart 2017 tarihinde HeidelbergCement Mediterranean Basin Holdings S.L. şirketinin sahibi olduğu %39,72 oranında Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamı HeidelbergCement A.G. şirketine devredilmiştir.

Akçansa'nın genel merkezi ve kayıtlı ofisinin adresi Kısıklı Caddesi, No: 38, Altunizade, Üsküdar, İstanbul'dur.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 7 Mayıs 2019 tarihinde Akçansa yönetimi tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili yasal kuruluşların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu finansal tabloları tashih etme hakkı vardır. 17 no'lu dipnotta detaylarıyla anlatıldığı üzere Akçansa'yı Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ve HeidelbergCement A.G. birlikte kontrol etmektedir.

Konsolide finansal tabloların sunumu amacıyla, Akçansa ve Karşımsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Karşımsa - %50,99'u Akçansa'ya ait olan bağlı ortaklık) bundan böyle "Akçansa ve bağlı ortaklığı" veya "Şirket" olarak adlandırılacaktır. 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla personel sayıları (hepsi Türkiye'de istihdam edilmiş) sırasıyla 1.049 ve 1.094 olarak gerçekleşmiştir.

Faaliyet konusu

Şirket, çimento, klinker, hazır beton ve agrega üretimi ve ticareti konusunda faaliyet göstermektedir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Konsolide finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklığı Karçimsa, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları’na (TMS) uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar Şirket’in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup, KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları’na göre Şirket’in durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi, finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinin diğer kapsamlı gelire yansıtılması ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır.

İşlevsel ve raporlama para birimi

Şirket’in işlevsel ve raporlama para birimi Türk Lirası’dır (TL).

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK’nın varolan verilere dayanarak ileride bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla TMS 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket’in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilanço'ya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortisman'a tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya geçiş:

Şirket, TFRS 16'yı [kolaylaştırılmış geriye dönük] yaklaşım ile uygulamıştır. Şirket, daha önce TMS 17 Kiralama İşlemleri ve TFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi'ni uygulayarak kiralama olarak tanımladığı sözleşmelere bu Standardı uygulamayı tercih etmiştir.

Şirket, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmayı planlamaktadır. Şirket'in ofis ekipman kiralamaları (kişisel bilgisayarlar, fotokopi makinaları gibi) düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmektedir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 Kiralama İşlemleri (devamı)

1 Ocak 2019 tarihli finansal durum tablosu üzerindeki etkiler (artış/(azalış):

Varlıklar

Maddi duran varlıklar (kullanım hakkı varlığı) 69.685.740

Peşin ödenmiş giderler (8.611.328)

Kaynaklar

Kiralama yükümlülüğü 61.074.412

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (934.440)

Özkaynaklar net etki (3.314.652)

Standard, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. TFRS 16'ya geçişi sebebiyle, Şirket'in esas faaliyet karında iyileşme olacak ancak finansman giderlerinde artış olacaktır. Bu, önceki dönemlerde TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması olarak muhasebeleştirilen kiralamaların muhasebeleşmesindeki değişimden kaynaklanmaktadır.

Yeni muhasebe politikalarının özeti

Aşağıda, Şirket'in TFRS 16'yı uygulaması üzerine yeni muhasebe politikaları yer almaktadır:

Kullanım hakkı varlıkları

Şirket, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
- (c) Şirket tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Şirket'e devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Şirket kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira Yükümlülükleri

Şirket kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

Yeni muhasebe politikalarının özeti (devamı)

- (c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Şirket tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- (d) Şirket'in satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- (e) Kiralama süresinin Şirket'in kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Şirket kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Şirket'in yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

Şirket kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- (a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır, ve
- (b) Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Kısa vadeli kiralamar ve dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamar

Şirket, kısa vadeli kiralama kayıt muafiyetini, kısa vadeli makine ve teçhizat kiralama sözleşmelerine uygulamaktadır (yani, başlangıç tarihinden itibaren 12 ay veya daha kısa bir kiralama süresi olan ve bir satın alma opsiyonu olmayan varlıklar). Aynı zamanda, düşük değerli varlıkların muhasebeleştirilmesi muafiyetini, kira bedelinin düşük değerli olduğu düşünülen ofis ekipmanlarına da uygulamaktadır. Kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ve düşük değerli varlıkların kiralama sözleşmeleri, kiralama süresi boyunca doğrusal yöntemle göre gider olarak kaydedilir.

Kiralamayı uzatma veya sonlandırma opsiyonlarına ilişkin önemli varsayımlar ve tahminler:

Yoktur.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar" da yapılan değişiklikler (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişiklikte KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmede ve özü itibarı ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulamaktadır. Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

UFRYK 23 Gelir Vergisi Muameleleri Konusundaki Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "UMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- (a) işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmediklerini;
- (b) işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- (c) işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- (d) işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Yıllık İyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- TMS 12 Gelir Vergileri — Değişiklikler, temettülere (kar dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019'de TMS 19 Değişiklikler "Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme"yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleşikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (UFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmektelerdir .

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Şirket söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir

UFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

UMSK Ekim 2018'de UFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (devamı)

iii) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Şirket konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

UMSK Ekim 2018'de UFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'nde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Önemliliğin Tanımı (UMS 1 ve UMS 8 Değişiklikleri)

Ekim 2018'de UMSK, "UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturaktır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3. Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

- a) Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Dipnot 15'de yer almaktadır.
- b) Şüpheli alacak karşılıkları, Şirket yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve anahtar müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Dipnot 7'de yansıtılmıştır.
- c) Şirket yönetimi maddi ve maddi olmayan varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmuştur (Dipnot 10 ve 11).
- d) Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Şirket hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Şirket Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığa ilişkin açıklamalar Dipnot 13'te yer almaktadır.
- e) Stok değer düşüklüğü ile ilgili olarak stoklar fiziksel olarak ve ne kadar geçmişten geldiği incelenmekte, teknik personelin görüşleri doğrultusunda kullanılabilirliği belirlenmekte ve kullanılamayacak olduğu tahmin edilen kalemler için karşılık ayrılmaktadır. Stokların net gerçekleşebilir değerinin belirlenmesinde de liste satış fiyatları ve yıl içinde verilen ortalama iskonto oranlarına ilişkin veriler kullanılmakta ve katlanılacak satış giderlerine ilişkin tahminler yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda net gerçekleşebilir değeri maliyet değerinin altında olan stoklar için karşılığın detayları Dipnot 9'da yer almaktadır.
- f) Şirket, şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü analizini indirgenmiş nakit akımlarını kullanarak yapmaktadır. Bu analizlerde Şirket'in gelecekteki faaliyetlerine ve kullanılan iskonto oranlarına ilişkin muhtelif varsayımlar bulunmaktadır (Dipnot 12, Dipnot 5)
- g) Şirket maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı hesaplanmasında da teknik personelin görüşlerini alarak varsayımlarda bulunmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda, maden sahalarını doğaya kazandırma karşılıklarına ilişkin açıklamalar Dipnot 13'te yer almaktadır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Uygulanan konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar Akçansa'nın ve %50,99'una sahip olduğu Karçimsa'nın finansal tablolarını kapsamaktadır. Bağlı ortaklık, kontrolün Akçansa'ya geçtiği tarihten itibaren konsolide edilmeye başlanır ve kontrolün Akçansa'dan çıkması ile konsolide edilme işlemi son bulur.

Yukarıda da belirtildiği üzere konsolide finansal tablolar Akçansa ve onun kontrol ettiği bağlı ortaklığın aynı döneme ait finansal tablolarından oluşur. Kontrol, Şirket'in, yatırım yaptığı işletmeyi ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) Yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) Yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) Elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise.

Bağlı ortaklık tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş, dolayısıyla kayıtlı bağlı ortaklık değerleri, ilgili özkaynakları karşılığında netleştirilmiştir. Bağlı ortaklığın ana ortaklık dışı hak sahiplerine atfedilen özkaynak ve net dönem karları, konsolide bilanço ve gelir tablosunda kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmektedir.

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkarma tarihine kadar konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, toplam kapsamlı gelir ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Akçansa ve bağlı ortaklığı arasındaki işlemler ve bakiyeler ile bu işlemlerle ilgili olarak oluşan kar marjları elimine edilmiştir. Konsolide finansal tablolar benzer işlemler için aynı muhasebe prensipleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Şirket'in bağlı ortaklığındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Şirket'in payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Şirket'in payı olarak muhasebeleştirilir.

Şirket'in bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bağlı ortaklığın varlıkların gerçeğe uygun değer ile veya yeniden değerlendirilmiş tutarları ile değerlendirilmesi ve buna ilişkin birikmiş kazancın/zararın diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilmesi ve özkaynakta toplanması durumunda, diğer kapsamlı gelir içinde önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 hükümleri kullanılarak bulunur.

Netleştirme / mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Konsolide nakit akış tablosunun sunumu açısından, nakit ve nakit benzerleri, kasadaki nakit varlığı, bankalardaki nakit para, çekler (vadesiz) ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli mevduatları içermektedir.

Nakit ve nakit benzerleri elde etme maliyetleri ve tahakkuk etmiş faizlerinin toplamı ile gösterilmiştir.

Stoklar

Stoklar maliyet değeri veya net gerçekleşebilir değerden düşük olanı ile değerlendirilmiştir. Stokları bulundukları duruma getirmek için yapılan harcamalar aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmiştir:

İlk madde ve malzemeler – aylık ağırlıklı ortalama ile belirlenen satın alım maliyetinden oluşmaktadır.

Mamul ve yarı mamüller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri, değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiştir. Envanter değerlendirme yöntemi aylık ağırlıklı ortalama yöntemidir.

Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülerek belirlenen tutardır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır.

Maddi duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve var ise değer düşüklüğü karşılığı çıkartıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmiştir. Üzerinden maden çıkarılan araziler haricinde, arazi amortismanına tabi tutulmamıştır. Üzerinden maden çıkarılan araziler ise, yıl içerisinde tüketilen rezervin toplam rezerve oranı esas alınarak amortismanına tabi tutulmuştur.

İnşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Amortismanına tabi tutulan varlıklar, maliyet tutarları üzerinden aşağıda belirtilen tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortismanına tabi tutulmuştur.

	Ekonomik ömürler
Yerüstü yer altı düzenleri ve binalar	20-50 yıl
Makina tesis ve cihazlar	5-20 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-10 yıl
Taşıt araç ve gereçleri	5 yıl
Özel maliyetler	5-47 yıl

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Maddi duran varlıklar (devamı)

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortismanla tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortismanla tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar başlıca bilgisayar yazılımları ve maden çıkarma haklarından oluşmakta olup, maliyet bedeli üzerinden aktifleştirilir. Maddi olmayan varlıklar maden çıkarma hakları dışında, doğrusal amortisman yöntemine göre ilgili kıymetin tahmini ekonomik ömrü üzerinden itfa edilmektedir. Maden çıkarma hakları yıl içerisinde tüketilen rezervin toplam rezerve oranı esas alınarak amortismanla tabi tutulmuştur.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, şartlarda değişiklik olduğu takdirde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını test etmek için incelenmektedir.

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Şerefiye

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.

Türkiye Finansal Raporlama Standardı ("TFRS") 3 "İşletme birleşmeleri" çerçevesinde şerefiye tutarı itfa edilmemektedir. Şerefiye, taşındığı değer gerçekleşmeyeceği durum ve şartlarda ve yılda en az bir kere olmak üzere gerekli görüldüğü zamanlarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Finansal olmayan varlıkların değer düşüklüğü

Şirket, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir. Bu çalışmalar sırasında kullanılan başlıca varsayımlar, önümüzdeki yıllardaki enflasyon beklentileri, satış ve maliyetlerde beklenen artışlar, ihracat-iç Pazar kompozisyonunda beklenen değişimler ve beklenen ülke büyüme oranlarından ibarettir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali gelir tablosuna kayıt edilir. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilemez.

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı tarihteki kurlarla TL'ye çevrilmiştir. 31 Aralık 2018 tarihindeki yabancı para cinsinden aktif ve pasifler, bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası alış kuru ile değerlendirilmiş olup ortaya çıkan kur farkları ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılmıştır.

Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

Tarih	TL/ABD Doları	TL/Avro
Alış kuru		
31 Mart 2019	5,6284	6,3188
31 Aralık 2018	5,2609	6,0280

Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

Karşılıklar

Karşılıklar ancak Şirket'in geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcut ise ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebiliyorsa kayıtlara alınır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. İndirgenmiş değer kullanıldığında, zamanın ilerlemesinden dolayı karşılıklarda meydana gelecek artışlar faiz gideri olarak kaydedilir.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar (devamı)

Koşullu yükümlülükler ve varlıklar

Koşullu yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Koşullu varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metodu dikkate alınarak, aktif ve pasiflerin finansal raporlamada yansıtılan değerleri ile yasal vergi hesabındaki bazları arasındaki geçici farklardan oluşan vergi etkileri dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir tüm geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farkların ve kullanılmamış vergi zararlarının ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşması mümkün görünüyorsa, tüm geçici farklar ve kullanılmamış vergi zararları üzerinden ayrılır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimalini göz önüne alarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında söz konusu varlığın gerçekleşeceği ve yükümlülüğün yerine getirileceği dönemlerde oluşması beklenen vergi oranları, bilanço tarihi itibarıyla uygulanan vergi oranları (vergi mevzuatı) baz alınarak hesaplanır.

Çalışanlara sağlanan faydalar / kıdem tazminatı karşılığı / kullanılmamış izin karşılığı

(a) Tanımlanan fayda planı:

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Not 15'te daha detaylı belirtildiği üzere, Şirket finansal tablolarda yer alan kıdem tazminatı karşılığını, bağımsız bir aktüer tarafından yapılan aktüer çalışmasına dayanarak "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak yansıtmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğü, profesyonel aktüerler tarafından tahmin edilen faiz oranı ile iskonto edilerek hesaplanmıştır. Aktüeryal kazanç/kayıp, diğer kapsamlı gelir/gider olarak özkaynaklar içerisinde gösterilir.

Konsolide bilançolarda kıdem tazminatı karşılıkları uzun vadeli borçlar altında çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar içerisinde gösterilmiştir.

(b) Tanımlanan katkı planları:

Şirket, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket'in bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır. İlgili primlere ilişkin 31 Mart 2019 tarihinde sona eren dönemde toplam 4.365.694 TL (31 Mart 2018 – 3.703.479 TL) tutarında gider gerçekleşmiştir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar / kıdem tazminatı karşılığı / kullanılmamış izin karşılığı (devamı)

(c) Kullanılmamış izin karşılığı :

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar, tamamının hizmetin sunulduğu yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi beklenen kısa vadeli faydaları içermektedir. Bu kapsamda, Şirket'in beklentisi izin karşılıklarının tamamının yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi olduğu için söz konusu izin karşılıklarını çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli borç karşılıklarında gösterilmektedir.

Kiralamalar

Kiralama işlemleri – kiracı olarak

Finansal kiralama

Şirket'e kiralanan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralamalar, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın gerçeğe uygun değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır. Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri dönemler itibarıyla doğrudan gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanan varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

Kiralama işlemleri – kiralayan ve kiracı olarak

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiraya verene ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Operasyonel kiralamalarda kira tahsilatları, kiralama dönemi boyunca doğrusal yöntemle gelir olarak kaydedilir. Bir operasyonel kiralama işleminin yapılması sırasında ilk katlanılan direkt giderler varlığın taşınan değerine eklenir ve kira süresi boyunca, kira gelirleriyle aynı şekilde giderleştirilir.

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:
Söz konusu kişinin,
 - (i) Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
 - (ii) Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
 - (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:
 - (i) İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde.
 - (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
 - (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
 - (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

İlişkili taraflar (devamı)

- (v) İşletmenin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Şirket, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı konsolide finansal tablolara alır. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Şirket aşağıda yer alan 5 temel prensip doğrultusunda hasılatı finansal tablolara almaktadır:

- Müşteri sözleşmelerinin belirlenmesi,
- Sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerinin belirlenmesi,
- Sözleşmelerdeki işlem fiyatının belirlenmesi,
- İşlem fiyatının sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerine dağıtılması,
- Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi.

Şirket, aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uygun olarak) onaylamış ve kendi edimlerini yerine getirmeyi taahhüt etmiştir,

- Şirket, devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili her bir tarafın haklarını tanımlayabilmektedir,
- Şirket, devredilecek mal veya hizmetler için yapılacak ödeme koşullarını tanımlayabilmektedir,
- Sözleşme özû itibarıyla ticari niteliktedir,
- Şirket'in, müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Şirket, bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilme kabiliyetini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır. Sözleşme başlangıcında Şirket müşteriyle yaptığı sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve müşteriye devretmek için verdiği her bir taahhüdü edim yükümlülüğü olarak tanımlamaktadır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi (devamı)

Sözleşme başlangıcında Şirket müşteriyle yaptığı sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve müşteriye devretmek için verdiği her bir taahhüdü edim yükümlülüğü olarak aşağıdaki şekilde tanımlar:

a) farklı mal veya hizmet (mal veya hizmetler paketi) veya

b) büyük ölçüde benzerlik gösteren ve müşteriye devrinde aynı yöntem izlenen bir seri farklı mal veya hizmet

Bir seri birbirinden farklı mal veya hizmet, aşağıdaki şartların birlikte karşılanması durumunda aynı devir şekline tabidir:

a) Grup'un müşterisine devretmeyi taahhüt ettiği seri içerisindeki her bir farklı mal veya hizmetin gerekli şartları karşılayarak zamanla tamamlanacak bir edim yükümlülüğü teşkil etmesi ile

b) Standardın ilgili paragrafları uyarınca, Grup'un seriyi oluşturan her bir farklı mal veya hizmetin müşteriye devrinde edim yükümlülüğünün tam olarak ifa edilmesine yönelik ilerlemesini ölçmede aynı yöntemin kullanılması.

Borçlanma maliyetleri

Öngörülen kullanımına veya satışına hazır hale gelmesi önemli bir zamanı gerektiren varlıkların satın alımı, inşası veya üretimi ile direkt ilişkili olan borçlanma maliyetleri ilgili varlıkların maliyetinin parçası olarak aktifleştirilir. Diğer borçlanma maliyetleri gerçekleştirildiği dönemlerde gider yazılır. Borçlanma maliyetleri faiz ve borçlanmaya bağlı olarak katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Hisse başına kar / (zarar)

Gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, çeşitli içsel kaynaklardan "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve Şirket'in bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek hususlar konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan hususlar ise önemlilik derecesine göre notlarda açıklanmaktadır.

İşlem ve teslim tarihindeki muhasebeleştirme

Tüm finansal varlık alış ve satışları işlem tarihinde, bir başka deyişle Şirket'in alımı veya satımı gerçekleştireceğini taahhüt ettiği tarihte muhasebeleştirilir. Olağan alış ve satışlar, varlığın teslim süresinin genelde bir mevzuat veya piyasalardaki düzenlemelere göre belirlendiği alış ve satışlardır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Finansal araçlar

Şirket, finansal varlıklarını “itfa edilmiş maliyet bedeli” yöntemi ile muhasebeleştirilen finansal varlıklar ile “gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan” veya “gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan” finansal varlıklar olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Şirket yönetimi, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

(a) İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar

Şirket yönetiminin “sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modeli”ni benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıkları, “itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar” olarak sınıflandırılır. Vadeleri konsolide finansal durum tablosu tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar, konsolide finansal durum tablosunda “ticari alacaklar”, “diğer alacaklar” ve “nakit ve nakit benzerleri” kalemlerini içermektedir. Bunlarla birlikte ticari alacaklar içerisinde yer alan, kabili rücu faktoring işlemleri kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil edilen ticari alacaklar, söz konusu alacaklara ilişkin tahsilat riski devredilmediğinden itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılmıştır.

Değer düşüklüğü

Şirket, konsolide finansal tablolarda yer alan itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakların, önemli bir finansman bileşeni içermediği için, değer düşüklüğü hesaplamalarında, “kolaylaştırılmış” uygulamayı seçerek karşılık matrisi kullanmaktadır. Bu uygulama ile Şirket, ticari alacaklar belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması Şirket’un geçmiş kredi zararı deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır.

(b) Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar

“Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar”; Şirket yönetiminin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme ve/veya satış yapma iş modelini benimsediği varlıklar gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Grup yönetim, ilgili varlıkları konsolide finansal durum tablosu tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için ilk muhasebeleştirme sırasında, söz konusu yatırıma ilişkin olarak gerçeğe uygun değer farkının konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna veya konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılan özkaynak yatırımı olmak üzere; daha sonra değiştirilemeyecek şekilde bir seçim yapar:

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Finansal araçlar (devamı)

i) Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; konsolide finansal durum tablosunda yer alan “türev araçlar” kalemleri ile piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan fayda sağlama amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan, alım satım amacıyla elde tutulan “finansal varlıklar” dan oluşmaktadır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup’un türev araçları vadeli döviz alım-satım sözleşmelerine ilişkin işlemlerden oluşmaktadır. Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve kar veya zarar tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar ise, konsolide finansal durum tablosuna ilk olarak işlem maliyetleri de dahil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılır. Bu finansal varlıklar kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Gerçekleşen ya da gerçekleşmeyen kazanç ve zararlar “finansman gelir / giderleri” içinde muhasebeleştirilir. Alınan kar payları, kar payı geliri olarak konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır (Dipnot 21).

ii) Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri konsolide diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetlerinden oluşmakta olup, konsolide finansal durum tablosunda “finansal yatırımlar” altında muhasebeleştirilmektedir. Gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen bu varlıkların değerlerindeki değer düşüklüğü ve etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz ve parasal varlıklarla ilgili kur farkına ilişkin kar veya zarar tutarları haricindeki değişiklikler sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazançlar ve kayıplar, finansal varlığın konsolide finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar özkaynaklarda finansal varlık değer artış fonunda olmak üzere konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu altında takip edilmektedirler. Gerçeğe uygun değer farkı konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilen varlıkların satılması durumunda konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılan değerlendirme farkları “Geçmiş yıllar karları veya zararları” altında sınıflandırılır.

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir.

Şirket’in finansal araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde belirtilen yöntemler ve varsayımlar Not 28’de açıklanmıştır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Ticari ve diğer alacaklar

Ticari alacaklar fatura edilmiş tutarları ile kayıtlara alınmakta ve etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşüldükten sonra taşınmaktadır.

Ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler etkin faiz oranı metoduyla reeskonta tabi tutularak indirgenmiş değerleri ile taşınır.

Şirket, konsolide finansal tablolarında itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacaklarının değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında TFRS 9 standardında tanımlanan “basitleştirilmiş yaklaşımı” uygulamayı tercih etmiştir. Söz konusu yaklaşım ile Grup, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçmektedir.

Finansal yatırımlar

Tüm finansal yatırımlar ilk alım anındaki gerçeğe uygun değeri ifade ettiği düşünülen ve işlem maliyetlerini de içeren maliyet bedeli ile kayıtlara alınır. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla tüm finansal yatırımlar, “satılmaya hazır finansal varlıklar”dır.

İlk kayda alımdan sonra satılmaya hazır finansal yatırımlar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir. Finansal yatırımlardan elde edilen faiz, faiz geliri olarak gösterilmiştir. Finansal yatırımlardan elde edilen diğer kazanç veya kayıplar, ilgili varlıklar satılana, nakde dönüşene veya başka bir şekilde elden çıkarılana veya herhangi bir şekilde değer düşüklüğüne maruz kalana kadar özkaynaklar içinde ayrı bir kalemde “değer artış fonları” hesap kaleminde gösterilir, bu tarihten sonra ise gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilir.

Borsa İstanbul A.Ş.’de işlem gören finansal yatırımlar, bilanço tarihindeki iş günü sonunda borsada oluşan piyasa fiyatları esas alınarak değerlendirilmiştir. Borsada işlem görmeyen finansal yatırımları değerlemek için uygulanabilir bir değerlendirme metodu olmadığı zaman, ilgili finansal yatırımlar tarihi maliyetleri ile değerlendirilmiştir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

Satılmaya hazır özkaynak araçları için gerçeğe uygun değerlerin önemli ve sürekli bir düşüş ile maliyetin altına inmesi objektif bir değer düşüklüğü göstergesi sayılır.

Finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ve kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Söz konusu varlıkların satılması durumunda diğer kapsamlı gelire sınıflandırılan değerlendirme farkları geçmiş yıl karlarına sınıflandırılır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Finansal yatırımlar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları için daha önceki dönemlerde kar/zarar içinde muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, kar/zarar içinde iptal edilmez. Değer düşüklüğü zararı sonucunda oluşan gerçeğe uygun değer artışı, diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir ve yatırımlara ilişkin yeniden değerlendirme karşılığı başlığı altında toplanır. Satılmaya hazır borçlanma senetleri için değer düşüklüğü zararı, yatırımın gerçeğe uygun değerindeki artışın değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilmesinin söz konusu olması durumlarda, sonraki dönemlerde kar/zarar içinde iptal edilir.

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden taşınır.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Banka kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında gerçeğe uygun değerlerini de yansıttığı düşünülen ve ihraç maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir.

İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur.

İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Ticari ve diğer borçlar

Ticari ve diğer borçlar, mal ve hizmet alımı ile ilgili ileride doğacak faturalanmış ya da faturalanmamış tutarın gerçeğe uygun değerini temsil eden indirgenmiş maliyet bedeliyle kayıtlarda yer almaktadır.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

3. Bölümlere göre raporlama

Şirket'in yurt dışı satışlarının büyük bölümü, farklı coğrafi bölgelere tek seferlik yapılan satışlardan oluşmakta ve satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı yıllara göre tutarlılık göstermemektedir. Bu nedenle, hasılatın detayı, Not 18'de yurt içi ve yurt dışına yapılan satışlar olarak verilmiştir.

Şirket'in iş faaliyetleri, sağladığı hizmet ve ürünlerin içeriğine bağlı olarak yönetilmekte ve organize edilmektedir. Şirket bölümlerine göre raporlamasını TFRS 8'e göre yapmaktadır. Şirket'in iş alanları hakkındaki bilgiler, Şirket'in 31 Mart 2019 ve 31 Mart 2018 tarihleri itibarıyla çimento (klinker ve agrega dahil) ve hazır beton faaliyetlerinden elde edilen kazancı ve kar bilgilerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Mart 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	332.685.172	100.194.060	-	(25.559.189)	407.320.043
Satışların maliyeti (-)	(301.568.951)	(96.976.983)	-	25.559.189	(372.986.745)
Brüt kar	31.116.221	3.217.077	-	-	34.333.298
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(22.073.719)	(4.824.435)	-	-	(26.898.154)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-),net	5.264.570	(5.527.576)	-	-	(263.006)
Faaliyet karı	14.307.072	(7.134.934)	-	-	7.172.138
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	6.283.193	34.800.119	-	-	41.083.312
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	(34.526.217)	2.963.404	-	-	(31.562.813)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	(13.935.952)	30.628.589	-	-	16.692.637
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	2.384.628	-	2.384.628
Dönem vergi gideri (-)	-	-	-	-	-
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	2.384.628	-	2.384.628
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	(13.935.952)	30.628.589	2.384.628	-	19.077.265

31 Mart 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlıklar ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	1.616.194.704	210.045.423	-	-	1.826.240.127
İştirakler	-	-	130.848.389	-	130.848.389
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	177.251.272	-	177.251.272
Toplam varlıklar	1.616.194.704	210.045.423	308.099.661	-	2.134.339.788
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	2.134.339.788	-	2.134.339.788
Toplam yükümlülükler	-	-	2.134.339.788	-	2.134.339.788

1 Ocak - 31 Mart 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	12.010.351	1.082.279	-	-	13.092.630
Toplam yatırım harcamaları	12.010.351	1.082.279	-	-	13.092.630
Amortisman gideri	18.540.152	3.679.519	-	-	22.219.671
İtfa payları	1.001.925	8.101	-	-	1.010.026

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

3. Bölümlere göre raporlama (devamı)

1 Ocak - 31 Mart 2018	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	307.113.679	109.323.893	-	(28.815.316)	387.622.256
Satışların maliyeti (-)	(237.683.662)	(108.940.370)	-	28.815.316	(317.808.716)
Brüt kar	69.430.017	383.523	-	-	69.813.540
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(17.474.776)	(3.233.523)	-	-	(20.708.299)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	(72.495)	644.261	-	-	571.766
Faaliyet karı	51.882.746	(2.205.739)	-	-	49.677.007
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	13.636.503	-	-	-	13.636.503
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	(12.828.098)	(17.244)	-	-	(12.845.342)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	52.691.151	(2.222.983)	-	-	50.468.168
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	(8.786.659)	-	(8.786.659)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(10.761.355)	-	(10.761.355)
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	1.974.696	-	1.974.696
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	52.691.151	(2.222.983)	(8.786.659)	-	41.681.509

31 Mart 2018	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlıklar ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	1.440.522.340	228.589.521	-	-	1.669.111.861
İştirakler	-	-	224.050.414	-	224.050.414
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	66.440.532	-	66.440.532
Toplam varlıklar	1.440.522.340	228.589.521	290.490.946	-	1.959.602.807
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	1.959.602.807	-	1.959.602.807
Toplam yükümlülükler	-	-	1.959.602.807	-	1.959.602.807

1 Ocak - 31 Mart 2018	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	25.369.615	6.432.057	-	-	31.801.672
Toplam yatırım harcamaları	25.369.615	6.432.057	-	-	31.801.672
Amortisman gideri	16.747.182	3.045.723	-	-	19.792.905
İtfa payları	1.160.524	20.431	-	-	1.180.955

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

4. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Banka (kısa vadeli mevduatlar dahil)	121.221.545	263.702.182
Vadesi raporlama döneminden önce olan çekler	15.454.237	11.719.000
Kasa	189	31
Toplam	136.675.971	275.421.213

Vadeli mevduatlar Şirket'in acil nakit ihtiyaçlarına bağlı olarak Türk Lirası için 1-30 gün ve ABD Doları için 1-30 gün (31 Aralık 2018 – TL ve ABD Doları için 1-30 gün), arasında değişen vadelerde yapılmıştır. Faiz oranı TL için %20,50, ABD Doları için %3,60'tür (31 Aralık 2018 – TL için %23,30, ABD Doları için %4,00).

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır.

5. Finansal yatırımlar

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Pay oranı (%)	Tutar	Pay oranı (%)	Tutar
Gerçeğe uygun değerle yansıtılan finansal yatırımlar				
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Çimsa)	8,98	80.789.530	8,98	91.585.728
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilataj Ticaret A.Ş. (Arpaş)	16,00	13.218.698	16,00	33.627.428
Liman İşletmeleri ve Nakliyecilik A.Ş. (Liman İşletmeleri)	15,00	1.549.260	15,00	13.218.698
Eterpark Endüstri Ürünleri İmalat Ticaret İthalat İhracat Pazarlama A.Ş. (Eterpark)	8,73	33.627.428	8,73	1.549.260
Altaş Ambarlı Liman Tesisleri A.Ş. (Altaş)	14,00	863.473	14,00	863.473
Ambarlı Kılavuzluk A.Ş.	16,00	800.000	-	-
Toplam		130.848.389		140.844.587

Hisse senetleri Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem gören Çimsa 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 iş günleri sonunda borsada oluşan piyasa fiyatları ile değerlendirilmiştir. 10.796.198 TL (31 Aralık 2018 – 74.239.027 TL azalış) tutarındaki cari dönemde ortaya çıkan borsa rayicindeki azalış, kapsamlı gelir tablosu içinde gösterilmiştir.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

6. Finansal borçlar**Kısa vadeli finansal borçlar**

31 Mart 2019					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Kısa vadeli krediler	TL (**)	150.000.000	15 Ekim 2019	%37,20	161.719.892
	TL (**)	100.000.000	3 Mayıs 2019	%17,45	116.019.780
	TL (**)	100.000.000	29 Mart 2020	%24,80	100.194.264
	TL	26.204	2 Nisan 2019	-	26.304
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,34	27.848.447
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,34	27.847.136
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,31	27.848.758
					461.504.581
31 Aralık 2018					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Kısa vadeli krediler	TL (**)	150.000.000	15 Ekim 2019	%37,20	162.958.870
	TL (**)	100.000.000	3 Mayıs 2019	%17,45	112.201.654
	TL (**)	50.000.000	9 Eylül 2019	%36,55	55.267.447
	TL (**)	50.000.000	4 Ekim 2019	%37,30	54.066.014
	TL	877.341	2 Ocak 2019	-	877.341
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,34	25.622.132
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,34	25.274.229
	ABD Doları (**)	5.000.000	23 Mayıs 2019	%3,31	25.279.303
					461.546.990

Uzun vadeli finansal borçlanmaların kısa vadeli kısımları

31 Mart 2019					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli kredilerin	TL (**)	25.000.000	31 Mart 2020	%15,75	25.119.715
kısa vadeli kısımları	TL (**)	75.000.000	31 Mart 2020	%15,50	75.579.724
					100.699.439

31 Aralık 2018 itibarıyla uzun vadeli finansal borçlanmaların kısa vadeli kısımları bulunmamaktadır.

Uzun vadeli finansal borçlar

31 Aralık 2018					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli krediler	TL (**)	25.000.000	31 Mart 2020	%15,75	25.151.480
	TL (**)	75.000.000	31 Mart 2020	%15,50	78.462.542
					103.614.022

(**) Sabit faizli krediler

31 Mart 2019 itibarıyla uzun vadeli finansal borçlar bulunmamaktadır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

7. Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Ticari alacaklar, net	222.548.448	243.862.814
Vadeli çekler ve alacak senetleri, net	141.991.196	167.837.871
İştiraklerden alacaklar (Not 26)	106.200	104.380
Diğer ilişkili taraflardan alacaklar (Not 26)	76.918.080	32.136.978
Şüpheli alacaklar	18.877.400	17.243.698
Şüpheli alacak karşılığı (-)	(18.877.400)	(17.243.698)
	441.563.924	443.942.043

Etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net alacaklar hesaplanırken kullanılan oranlar TL için %26,25 ve ABD Doları için %2,60 (31 Aralık 2018 – TL için %24,65, ABD Doları için %2,81'dir).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir.

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla şüpheli alacak karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2019	2018
1 Ocak	17.243.698	14.140.947
Cari dönem şüpheli alacak karşılık gideri (Not 19)	1.725.359	183.878
Tahsilatlar (Not 19)	(91.657)	(137.537)
31 Mart	18.877.400	14.187.288

Ticari alacakların tahsil süresi ürün niteliğine ve müşteri ile yapılan sözleşmelere bağlı olarak değişmekte olup ortalama 86 gündür (31 Aralık 2018 - 89 gün).

Şirket, ticari alacaklar üzerindeki ömür boyu beklenen zararları ticari alacaklar, net hesabı içinde muhasebeleştirmiştir.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

7. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)**Ticari alacaklar (devamı)****Kısa vadeli ticari alacaklar (devamı)**

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, alacakların vadelerine göre detayı ana hatlarıyla şöyledir:

	Vadesi gelmemiş alacak	Vadesi geçmiş ama şüpheli alacak karşılığı ayrılmayan alacaklar					Toplam
		1 aya kadar	1-2 ay	2-3 ay	3-4 ay	4 ay üzeri	
31 Mart 2019	405.063.901	2.799.375	1.335.359	1.726.266	2.222.717	1.334.935	414.482.553
31 Aralık 2018	395.856.095	11.884.836	2.886.264	781.105	197.067	95.318	411.700.685

Ticari borçlar**Kısa vadeli ticari borçlar**

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Satıcılar, net	285.056.835	263.192.346
İştiraklere borçlar (Not 26)	971.962	812.399
Diğer ilişkili taraflara borçlar (Not 26)	78.210.244	75.352.373
Ortaklara borçlar (Not 26)	51.000	625.103
	364.290.041	339.982.221

Ticari borçların ortalama ödeme süresi 30 – 45 gün arasındadır (31 Aralık 2018: 30–45 gün arasındadır).

Etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net alacaklar hesaplanırken kullanılan oranlar, TL için %26,2500 ve ABD Doları için %2,59975 (31 Aralık 2018 – TL için %24,6538, ABD Doları için %2,80763'dur).

8. Diğer alacaklar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar**Kısa vadeli diğer alacaklar**

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	31.269.682	9.972.059
Sigorta alacakları	467.214	470.391
Personelden alacaklar (Not 26)	790.142	240.479
Verilen depozito ve teminatlar	9.550	9.550
Temettü alacakları	9.825.732	-
Diğer	349.960	338.469
	42.712.280	11.030.948

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

8. Diğer alacaklar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar (devamı)**Kısa vadeli diğer borçlar**

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Alınan depozito ve teminatlar	4.244.791	3.432.587
Ödenecek vergi ve fonlar	2.166.193	2.646.317
Ödenecek diğer yükümlülükler (*)	8.081.931	5.937.677
Ortaklara temettü borçları	35.765.054	-
	50.257.969	12.016.581

(*) Bakiyenin büyük bir kısmı maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısımdan oluşmaktadır.

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Alınan avanslar	3.010.808	5.142.166
	3.010.808	5.142.166

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	5.916.857	3.050.519
Personele borçlar (Not 26)	2.927.131	1.663.056
Ödenecek vergi ve fonlar	2.687.183	2.658.123
	11.531.171	7.371.698

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	4.286.213	2.959.286
	4.286.213	2.959.286

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

9. Stoklar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Hammadde stokları, net	196.355.706	151.220.635
Yarı mamul stokları	54.479.890	64.173.987
Mamul stokları	13.478.570	25.872.139
Yoldaki mallar	10.646.778	3.673.193
	274.960.944	244.939.954

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2019	2018
1 Ocak	23.539.883	21.361.639
Dönem gideri (*)	375.000	300.000
31 Mart	23.914.883	21.661.639

(*)Satışların maliyeti içerisinde muhasebeleştirilmiştir

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****10. Maddi duran varlıklar**

	1 Ocak 2019	Girışler	Transferler (*)	Çıkışlar	31 Mart 2019
Maliyet					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	173.644.125	-	-	(2.401.013)	171.243.112
Binalar	310.007.400	5.000	234.033	(682.493)	309.563.940
Makine, tesis ve cihazlar	1.609.133.747	71.680	2.432.826	(1.850.169)	1.609.788.084
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	96.893.106	164.789	-	(152.527)	96.905.368
Özel maliyetler	78.080.704	-	(44.247)	(1.091.804)	76.944.653
Yapılmakta olan yatırımlar	21.990.164	12.851.161	(2.631.238)	-	32.210.087
Toplam	2.289.749.246	13.092.630	(8.626)	(6.178.006)	2.296.655.244
Eksi: Birikmiş amortisman					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	90.540.214	743.790	-	(1.166.741)	90.117.263
Binalar	203.547.118	2.634.514	-	(120.482)	206.061.150
Makine tesis ve cihazlar	1.047.194.097	13.763.224	-	(1.193.836)	1.059.763.485
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	60.363.612	2.001.181	-	(116.328)	62.248.465
Özel maliyetler	45.552.679	1.313.539	-	(544.176)	46.322.042
Toplam	1.447.197.720	20.456.248	-	(3.141.563)	1.464.512.405
Maddi varlıklar, net	842.551.526				832.142.839

	1 Ocak 2018	Girışler	Transferler (*)	Çıkışlar	31 Mart 2018
Maliyet					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	170.635.632	-	-	-	170.635.632
Binalar	301.436.519	-	1.965.592	-	303.402.111
Makine, tesis ve cihazlar	1.529.791.962	66.612	2.051.349	(73.084)	1.531.836.839
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	89.809.313	144.253	6.203.527	(233.165)	95.923.928
Özel maliyetler	67.385.268	-	1.358.595	-	68.743.863
Yapılmakta olan yatırımlar	40.745.229	31.590.807	(12.993.939)	-	59.342.097
Toplam	2.199.803.923	31.801.672	(1.414.876)	(306.249)	2.229.884.470
Eksi: Birikmiş amortisman					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	87.447.516	798.395	-	-	88.245.911
Binalar	192.837.250	2.644.950	-	-	195.482.200
Makine tesis ve cihazlar	994.890.474	13.310.453	-	(48.003)	1.008.152.924
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	52.772.785	1.950.779	-	(217.550)	54.506.014
Özel maliyetler	41.376.571	1.088.328	-	-	42.464.899
Toplam	1.369.324.596	19.792.905	-	(265.553)	1.388.851.948
Maddi varlıklar, net	830.479.327				841.032.522

(*) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırımlardan maddi olmayan varlıklara 8.626 TL tutarında transfer gerçekleşmiştir (31 Mart 2018 – 1.414.876 TL)

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla alınan maddi varlıkların toplam maliyet tutarı 16.133.647 TL (31 Mart 2018 – 16.133.647 TL), toplam birikmiş amortisman tutarı 10.492.954 TL (31 Mart 2018 – 10.419.784 TL)' dir.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla halen kullanımda olan ancak tamamen amorti olmuş maddi ve maddi olmayan varlıkların maliyet değeri 866.747.839 TL'dir (31 Mart 2018 – 885.905.848 TL).

Varlıklar üzerinde rehin ve ipotekler

Şirket'in 31 Mart 2019 ve 31 Mart 2018 tarihleri itibarıyla maddi varlıkları üzerinde ipotek veya rehin bulunmamaktadır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı) (Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

11. Maddi olmayan duran varlıklar

	1 Ocak 2019	Girışler / itfa gideri	Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	Çıkışlar	31 Mart 2019
Maliyet					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	84.461.209	-	8.626	(402.910)	84.066.925 (*)
Eksi: Birikmiş itfa payları					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	39.150.857	1.010.026	-	(276.748)	39.884.135 (**)
Maddi olmayan varlıklar, net	45.310.352				44.182.790

	1 Ocak 2018	Girışler / itfa gideri	Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	Çıkışlar	31 Mart 2018
Maliyet					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	77.469.209	-	1.414.876	-	78.884.085 (*)
Eksi: Birikmiş itfa payları					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	35.050.205	1.180.956	-	-	36.231.161 (**)
Maddi olmayan varlıklar, net	42.419.004				42.652.924

- (*) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların 44.995.972 TL (31 Mart 2018 – 44.995.972 TL) tutarındaki kısmı, maden çıkarma haklarından oluşmaktadır.
- (**) 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar ile ilgili birikmiş itfa paylarının 12.451.246 TL (31 Mart 2018 - 12.091.487 TL) tutarındaki kısmı, maden çıkarma hakları ile ilgili birikmiş itfa paylarından oluşmaktadır.

Haklar ve diğer maddi olmayan duran varlıklar başlıca maden çıkarma hakları, bilgisayar yazılımları ve diğer haklarından oluşmaktadır.

12. Şerefiye

Şirket, 1 Mayıs 2007 tarihi itibarıyla satın alınan Ladik Çimento fabrikasına ait varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer belirlenmesine ait tüm işlemler sonuçlandırmış, bu çalışma sonucunda 129.457.887 TL tutarında şerefiyeyi kayıtlara yansıtmıştır

Şirket, 28 Kasım 2017 tarihi itibarıyla Çarşamba Hazır Beton tesisini 1.059.322 TL ye satın almış olup, bu işlem sonucunda 436.340 TL makine ve ekipmanı kayıtlarına alıp, 622.982 TL tutarındaki şerefiyeyi kayıtlarına yansıtmıştır

Şirket, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şerefiye hesabı üzerinde ilgili olduğu nakit üreten birimin kullandığı değerine dayalı bir değer düşüklüğü analizi yapmış, bu çalışma sonucunda bir karşılık ayırmaya gerek görmemiştir. Bu analiz içerisinde Şirket'in; 2023 yılına kadar onaylanmış finansal bütçeler üzerinde indirgenmiş nakit akım tahminini TL cinsinden yaparken kullandığı başlıca varsayımlar, ağırlıklı ortalama sermaye maliyetini %23,86 (31 Aralık 2017 - %17,70) alarak, %3,00 (31 Aralık 2017 - %3) duyarlılığında test edilmesidir. Şirket, içinde bulunduğu sektörde operasyonel sonuçların ve ileriye yönelik tahminlerin değerlendirilmesinde beş yıllık analizin uygun olduğunu öngörmektedir ve değer düşüklüğü testini beş yıllık bütçelere dayandırmaktadır.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in Şerefiye hesabı üzerinde değer düşüklüğü analizi yapılmasını gerektirecek bir gösterge bulunmamaktadır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

13. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlükler**Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar**

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
İzin karşılığı	4.474.569	3.879.167
Çalışanlara ödenecek prim karşılığı	-	4.061.004
	4.474.569	7.940.171

Diğer kısa vadeli borç karşılıkları

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Dava karşılığı	4.049.572	3.929.524
Diğer karşılıklar	4.243.553	2.761.027
	8.293.125	6.690.551

	Dava karşılığı (Not 21)	İzin karşılığı	Jestiyon primi	Diğer karşılıklar
1 Ocak 2019	3.929.524	3.879.167	4.061.004	2.761.027
İzinlerde artış / (azalış), net	-	595.402	-	-
Cari dönem gideri / (geliri)	-	-	(1.147.594)	1.482.526
Ödemeler	(28.432)	-	(2.913.410)	-
Tahminlerdeki değişiklikler	148.480	-	-	-
31 Mart 2019	4.049.572	4.474.569	-	4.243.553

	Dava karşılığı (Not 21)	İzin karşılığı	Jestiyon primi	Diğer karşılıklar
1 Ocak 2018	2.805.818	3.708.806	2.326.456	-
İzinlerde artış / (azalış), net	-	670.191	-	-
Cari dönem gideri	-	-	-	750.000
Ödemeler	(148.651)	-	-	-
Tahminlerdeki değişiklikler	65.346	-	-	-
31 Mart 2018	2.722.513	4.378.997	2.326.456	750.000

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı	31 Mart 2019	31 Mart 2018
1 Ocak	2.779.836	4.286.042
Cari yıl gideri/(iptali)	(109.957)	(95.016)
İskonto etkisi	427.436	(82.467)
	3.097.315	4.108.559

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

13. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlükler (devamı)

Alınan ve verilen teminatlar

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in kendi tüzel kişiliği adına alınan ve verilen teminatlar aşağıdaki gibidir:

	Para birimi	31 Mart 2019			31 Aralık 2018
		Orijinal tutar	Orijinal tutar	Orijinal tutar	TL karşılığı
Alınan teminat mektupları	Avro	350.370	2.213.918	298.970	1.802.191
Alınan teminat mektupları	ABD Doları	-	-	37.289	196.174
Alınan teminat mektupları	TL	-	241.517.014	-	249.810.158
Alınan ipotekler	TL	-	55.142.186	-	54.183.853
Alınan çek ve senetler	TL	-	14.609.509	-	14.620.146
Alınan çek ve senetler	Avro	53.100	335.528	53.100	320.087
Alınan çek ve senetler	ABD Doları	135.225	761.100	135.225	711.405
Toplam alınan teminatlar			314.579.255		321.644.014

Birim	Para	31 Mart 2019			31 Aralık 2018
		Orijinal tutar	TL karşılığı	Orijinal tutar	TL karşılığı
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu Teminat, Rehin ve İpoteklerin (TRİ) Toplam Tutarı			105.958.075	-	111.510.474
	TL	-	19.460.824	-	21.279.978
	ABD Doları	15.368.000	86.497.251	17.151.152	90.230.496
	Avro	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
i. Ana Ortak lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı		-	-	-	-
Toplam verilen teminatlar			105.958.075		111.510.474

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirket'in özkaynaklarına oranı 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla %0'dır (31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla %0).

Aktifler üstündeki sigorta tutarı

Aktif değerler içinde yer alan kasa mevcudu, stoklar ve maddi varlıklara ilişkin sigorta tutarı 4.590.445.616 TL'dir (31 Aralık 2018 – 4.312.377.174 TL).

Davalar

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Şirket aleyhine açılmış ve sürmekte olan davaların tutarı 14.475.033 TL'dir (31 Aralık 2018 – 13.451.975TL). Bu davalar çoğunlukla işçiler veya onların aileleri tarafından iş kazaları veya üçüncü kişiler tarafından Şirket'in çalışanlarının iddia edilen dikkatsizlikleri dolayısıyla açılmış davalardan oluşmaktadır. Davaların Şirket'in aleyhine sonuçlanma ve işveren mali mesuliyet sigortası kapsamında olmayan davaların riskli olanları için 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 4.049.572 TL tutarında karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2018 – 3.929.524TL).

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

13. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)**Çevre ve toprak koruma ve arazi kullanım kanunlarına göre doğabilecek muhtemel yükümlülükler**

Çevre koruma ile ilgili mevzuat uyarınca, Şirket'in maden çıkarma, çimento üretimi gibi faaliyetleri ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır. İşbu mevzuat dolayısıyla doğan tüm vergi, harç ve emisyon ücreti vb. yükümlülükler, Şirket tarafından yerine getirilmektedir. Söz konusu mevzuat ayrıca, maden ocaklarının terk edilmesi sırasında ortaya çıkabilecek, toprağı kirletici ve bozucu olumsuzlukların giderilmesine ilişkin düzenlemeler de içermektedir. Bunun sonucu olarak Şirket, işletmekte olduğu maden sahalarına ilişkin olarak mevzuatın gereklerini karşılayacağını düşündüğü doğaya kazandırma planlarının tahmini maliyetinin net bugünkü değerini hesaplamıştır. Bu maliyetin 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla açılmış arazinin yüzölçümüne karşılık gelen net bugünkü değeri 3.097.315 TL'lik (31 Aralık 2018 – 2.776.836 TL) kısmını anılan tarih itibarıyla maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı olarak kayıtlarına alarak, 'Uzun Vadeli Borç Karşılıkları' kalemi içerisinde göstermiştir.

Türev Araçlar

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Türev Araçlar	17.288.408	19.766.287
	17.288.408	19.766.287

Şirket, HSBC bank ile toplam değeri 15.000.000 ABD doları olan kredilerinin kur farkı riskinden korunmak için forward işlemi yapmıştır. 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 17.288.408 TL gerçeğe uygun değeri türev yükümlülük olarak kaydedilmiştir.

14. Kullanım Hakkı Varlıkları

	1 Ocak 2019	Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisi	Girişler	Çıkışlar	31 Mart 2019
Maliyet					
Gayrimenkuller	-	65.924.863	219.809	-	66.144.672
Demirbaşlar	-	347.598	-	(243.532)	104.066
Taşıtlar	-	3.413.279	3.108.113	-	6.521.392
Toplam	-	69.685.740	3.327.922	(243.532)	72.770.130
Eksi: Birikmiş amortisman					
Gayrimenkuller	-	-	1.215.843	-	1.215.843
Demirbaşlar	-	-	28.531	(7.855)	20.676
Taşıtlar	-	-	519.049	-	519.049
Toplam	-	-	1.763.423	(7.855)	1.755.568
Maddi varlıklar, net	-	69.685.740	1.564.499	(235.677)	71.014.562

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****15. Çalışanlara sağlanan faydalar****Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar**

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminatı karşılığı	39.142.971	37.833.667
Kıdem teşvik karşılığı	8.370.561	8.080.969
	47.513.532	45.914.636

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü hal dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı veya kıdem tazminatı tavanından küçük olanı kadardır ve bu miktar 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 6.017,60 TL (31 Aralık 2018 – 5.434,42 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 19 (Çalışanlara Sağlanan Faydalar)'a uygun olarak Şirket'in yükümlülüklerinin hesaplanabilmesi için aktüer hesaplama gerekmektedir. Şirket, kıdem tazminatı karşılığını, TMS 19'a uygun olarak "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve profesyonel aktüer tarafından yapılan hesaplamaları baz alarak aktüer metod ve varsayımlar çerçevesinde konsolide finansal tablolara yansıtmıştır. Oluşan tüm aktüeryal kazanç ve kayıplar, diğer kapsamlı gelir/(gider) olarak özkaynaklar içerisinde yansıtılmıştır.

Bilanço tarihleri itibarıyla yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan temel aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
İskonto oranı	%16,40	%16,40
Tahmin edilen maaş artış oranı	%11,00	%11,00

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

Kıdem tazminatı karşılıkları	31 Mart 2019	31 Mart 2018
Dönem başı bakiyesi	37.833.667	34.311.969
Ödenen kıdem tazminatı	(375.314)	(301.772)
Faiz gideri	1.517.983	943.050
Hizmet maliyeti	166.635	157.182
	39.142.971	35.110.429

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

15. Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

Şirket, bağlı olduğu Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası ile T. Çimse-iş Sendikası arasında yapılan Şirket Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde mutabakat sağlayarak, 31 Ocak 2018 tarihinde, 1 Ocak 2018 – 31 Aralık 2019 yürürlük süreli Şirket Toplu İş Sözleşmesini imzalamıştır.

Kıdem teşvik karşılıkları	31 Mart 2019	31 Mart 2018
Açılış	6.236.256	6.236.256
Ödenen kıdem teşvik tutarı	(642.383)	(582.375)
Dönem içinde giderleştirilen tutar	2.776.688	771.126
	8.370.561	6.425.007

Kıdem teşvik karşılığı çalışanlara Şirket politikası doğrultusunda sağlanan fayda olup, bilanço tarihleri itibarıyla yükümlülük doğmuş değer, etkin iskonto oranı ile bugünkü değerine indirgenerek Şirket'in mali tablolarında gösterilmektedir.

16. Peşin ödenmiş giderler, diğer varlık ve yükümlülükler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Peşin ödenen giderler	7.184.204	10.138.081
Verilen iş avansları	13.782.581	10.465.275
	20.966.785	20.603.356

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Yatırım sipariş avansları	1.876.860	773.601
Peşin ödenen kiralar	12.673	936.471
Diğer	76.730	76.730
	1.966.263	1.786.802

17. Özkaynaklar

Sermaye-karşılıklı iştirak sermayesi düzeltmesi

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Adi hisse adedi (onaylanmış ve dolaşımda olan)		
0,01 TL hisse değeri	19.144.706.825	19.144.706.825

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla Şirket'in ödenmiş yasal sermayesi, 191.447.068 TL'dir (31 Aralık 2018 191.447.068 TL) (tarihi maliyet esasına göre).

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

17. Özkaynaklar (devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısı ve ortakların payları aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019		31 Aralık 2018	
	Tutar	%	Tutar	%
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	76.035.136	39,72	76.035.136	39,72
HeidelbergCement AG	76.035.135	39,72	76.035.135	39,72
Halka açık kısım	39.376.797	20,56	39.376.797	20,56
Nominal sermaye toplamı	191.447.068	100,00	191.447.068	100,00

Hisselerle ilgili hiçbir ilave hak, imtiyaz ve sınırlama bulunmamaktadır.

Yasal ve diğer yedekler

Türk Ticaret Kanunu uyarınca yasal yedekler birinci ve ikinci yedek akçelerden oluşmaktadır. Yasal yedekler Şirket'in tarihi ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşınca kadar, net dönem karının %5'i birinci yasal yedekler olarak ayrılmaktadır. İkinci yasal yedek ise, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %5'inin üzerindeki tüm kar dağıtımının üzerinden %10 oranında ayrılmaktadır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmedikleri sürece dağıtılamaz, fakat kar yedeklerinin tükendiği noktada zararları kapatmak için kullanılabilirler.

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak özsermaye enflasyon düzeltme farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

17. Özkaynaklar (devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Şirket'in yasal kayıtlarındaki konsolide yasal yedekler, statü yedekleri, olağanüstü yedekler, birikmiş karlar (zararlar) ve diğer yedekler aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Yasal yedekler	268.702.218	243.290.154
Statü yedekleri	35	35
Olağanüstü yedekler	215.301	215.301
Enflasyon farkından kaynaklanan birikmiş karlar	7.758.970	7.758.970
Diğer yedekler	4.812.865	4.812.865

Şirket, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarına 2019 yılında, %79,80 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye tam 0,7980 TL brüt=net nakit temettü ödenmesine, diğer hissedarlara %79,80 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye brüt tam 0,7980 TL, net tam 0,67830 TL nakit temettü ödenmesine ilişkin Genel Kurul kararı almış, toplam 152.774.760 TL tutarındaki temettü ödemesi 29 Mart 2019 tarihinden itibaren nakden yapılmıştır.

Şirket, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarına 2018 yılında, %66,86 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye tam 0,6686 TL brüt=net nakit temettü ödenmesine, diğer hissedarlara %66,86 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye brüt tam 0,6686 TL, net tam 0,56831 TL nakit temettü ödenmesine ilişkin Genel Kurul kararı almış, toplam 128.001.510 TL tutarındaki temettü ödemesi 30 Mart 2018 tarihinden itibaren nakden yapılmıştır.

Kontrol gücü olmayan paylar

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların ödenmiş / çıkarılmış sermaye dahil bütün özsermaye hesap grubu kalemlerinden, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar dışı paylara isabet eden tutarlar indirilir ve konsolide bilançoda özsermaye hesap grubunda "Kontrol Gücü Olmayan Paylar" hesap grubu adıyla gösterilir.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

18. Satışlar ve satışların maliyeti**Satış gelirleri**

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Yurtiçi satışlar	248.030.066	340.937.425
Yurtdışı satışlar	153.719.307	47.387.914
Satış iskontoları (-)	(2.390.516)	(5.435.622)
Diğer indirimler (-)	(8.754.526)	(8.435.732)
	390.604.331	374.453.985
Yurtiçi hizmet satışları	16.715.712	13.168.271
Toplam	407.320.043	387.622.256

Satışların maliyeti

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	268.338.451	242.072.074
Direkt işçilik giderleri	25.556.363	20.710.795
Tükenme payları ve amortisman giderleri	20.248.221	18.320.956
Diğer üretim giderleri	22.463.980	27.827.670
Toplam üretim maliyeti	336.607.015	308.931.495
Yarı mamül değişimi	9.694.097	(68.657)
Dönem başı yarı mamül	64.173.987	24.175.183
Dönem sonu yarı mamül	54.479.890	24.243.840
Mamül değişimi	12.393.569	(5.905.999)
Dönem başı mamül	25.872.139	8.317.553
Dönem sonu mamül	13.478.570	14.223.552
Satılan ticari malların maliyeti	8.615.919	10.973.931
Yurtiçi hizmet satış maliyeti	5.676.145	3.877.946
Toplam	372.986.745	317.808.716

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

19. Pazarlama giderleri, genel yönetim giderleri

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Genel yönetim giderleri	20.695.706	16.166.583
Pazarlama giderleri	6.202.448	4.541.716
	26.898.154	20.708.299

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Genel yönetim giderleri		
Personel giderleri	9.711.559	8.035.001
Danışmanlık giderleri	1.746.901	1.739.095
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	1.407.550	1.088.076
Amortisman ve tükenme payları	2.283.137	2.000.976
Kira giderleri	688.682	716.152
Temsil ve ağırlama giderleri	1.000.640	356.283
Kıdem tazminatı	1.295.030	436.174
Seyahat giderleri	259.000	236.455
Vergi, resim ve harçlar	183.175	118.349
Sigorta giderleri	87.498	66.152
Diğer giderler	2.032.534	1.373.870
	20.695.706	16.166.583
Pazarlama giderleri		
Personel giderleri	2.387.793	2.324.266
Temsil ve ağırlama giderleri	18.087	588.376
Satış teminat giderleri	715.155	289.877
Kira giderleri	235.729	289.376
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	258.518	202.021
Seyahat giderleri	128.959	77.981
Amortisman ve tükenme payları	153.719	57.634
Kıdem tazminatı	3.692	96.587
Vergi, resim ve harçlar	16.871	37.637
Şüpheli alacak giderleri (Not 7)	1.463.182	46.341
Diğer giderler	820.743	531.620
	6.202.448	4.541.716

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

20. Niteliklerine göre giderler**Amortisman ve itfa payı giderleri**

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Maddi duran varlıklar		
Üretim maliyetleri	20.084.782	18.072.984
Genel yönetim giderleri	1.484.437	1.135.550
Pazarlama giderleri	152.288	56.203
Diğer faaliyet giderleri	498.164	528.168
Toplam amortisman giderleri	22.219.671	19.792.905
Maddi olmayan duran varlıklar		
Üretim maliyetleri	201.719	247.972
Genel yönetim giderleri	798.700	865.426
Pazarlama giderleri	1.431	1.431
Diğer faaliyet giderleri	8.176	66.127
Toplam itfa payı	1.010.026	1.180.956

Personel giderleri

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Personel giderleri		
Maaş ve ücretler	25.674.167	21.671.480
Diğer sosyal giderler	11.595.652	8.831.112
Kıdem tazminatı karşılık gideri, net (Not 15)	1.684.618	1.100.232
	38.954.437	31.602.824

21. Esas faaliyetlerden diğer gelir/giderler**Esas faaliyetlerden diğer gelirler**

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Operasyonel kur farkı gelirleri	6.454.707	2.577.874
Kira geliri	712.841	877.970
Yardımcı malzeme satış karı	649.536	771.531
Vade farkı gelirleri	99.848	57.403
Yasal davalar için konusu kalmayan karşılıklar (Not 13)	-	83.305
Reeskont gelirleri	1.055.130	1.026.458
Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı (Not 13)/(iptali)	109.957	95.016
Hazır beton tesisi kurulum hizmet bedeli	2.072.573	-
Diğer	650.000	781.066
	11.804.592	6.270.623

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

21. Esas faaliyetlerden diğer gelir/giderler (devamı)**Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)**

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Operasyonel kur farkı giderleri	7.608.136	3.462.387
Yardım ve teberrular	1.200.644	820.006
Emlak vergisi	244.862	69.070
Reeskont giderleri	-	-
Kiralanın terminallerin gideri	1.281.430	366.173
Kanunen kabul edilmeyen giderler (*)	831.862	265.779
Yasal davalar için ayrılan karşılıklar (Not 13)	120.048	-
Tazminat ve cezalar	31.720	584.260
Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı (Not 13)	-	-
Diğer	748.896	131.182
	12.067.598	5.698.857

(*)Aidat, idari para cezası ve dava temyiz cezalarından oluşmaktadır.

22. Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Temettü gelirleri (*)	9.825.732	13.551.040
Maddi duran varlık satış karı	31.257.580	85.463
	41.083.312	13.636.503

(*) 31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla temettü gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Çimsa	-	6.065.280
Arpaş	9.825.732	7.485.760
	9.825.732	13.551.040

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****23. Finansman gelirleri ve giderleri**

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Finansal kur farkı gelirleri	3.075.281	1.784.603
Faiz gelirleri	9.557.291	859.391
Türev araçları geliri	2.477.879	-
	15.110.451	2.643.994

31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Finansal kur farkı giderleri	5.963.355	1.423.381
Faiz giderleri	40.709.909	14.065.955
	46.673.264	15.489.336

24. Vergi varlık ve yükümlülükleri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil)

Şirket'in 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ertelenen vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	Ertelenmiş Vergi Varlıkları(*)		Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri(*)		Ertelenmiş vergi geliri (gideri)	
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018	31 Mart 2019	31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Mart 2019	1 Ocak- 31 Mart 2018
Maddi ve maddi olmayan varlık						
üzerinde geçici farklar	-	-	(27.295.827)	(28.220.775)	924.948	2.643.932
Şerefiye	-	-	(25.947.646)	(25.941.416)	(6.230)	(6.229)
Stoklar	4.557.510	5.532.065	-	-	(974.555)	(758.763)
Kıdem tazminatı karşılıkları	8.004.876	7.698.301	-	-	306.575	160.065
Alacak ve borç reeskontu	1.296.538	1.574.916	-	-	(278.378)	(146.535)
Maden sahalarını doğaya kazandırma						
Karşılığı	670.954	607.458	-	-	63.496	(31.785)
Diğer geçici farklar, net (yenileme fonu dahil)	940.268	(269.667)	-	-	1.209.935	-
Türev araçlar	3.803.450	4.348.583	-	-	(545.133)	136.762
Mali zarar	1.661.219	(22.751)	-	-	1.683.970	(22.751)
Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin						
vergi gelir / giderleri	-	-	1.782.693	1.242.883	539.810	97.045
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin						
düzeltmelerin etkisi	-	-	(1.426.065)	(1.426.065)	-	(1.426.066)
	20.934.815	19.468.905	(52.886.845)	(54.345.373)	2.924.438	645.675

(*) Bu iki bakiyenin toplam net tutarı bilançoda 1.354.556 TL (31 Aralık 2018 – 1.025.662 TL) tutarında ertelenmiş vergi varlıkları ve 33.306.586 TL (31 Aralık 2018 – 35.902.130 TL) tutarında ertelenmiş vergi yükümlülüğü olarak gösterilmiştir.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****24. Vergi varlık ve yükümlülükleri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil) (devamı)**

Net ertelenmiş vergi yükümlülükleri hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
1 Ocak bakiyesi	34.876.468	46.338.233
Gelir tablosuna kaydedilen ertelenmiş vergi (geliri)/gideri	(2.384.628)	(1.974.696)
Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi (geliri) / gideri	(539.810)	(97.045)
Yeni standartların vergi etkisi	-	1.426.066
31 Aralık net bakiyeleri	31.952.030	45.692.558

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 10’ncu madde uyarınca %20’lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

Türkiye’de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir. Şirket’in 31 Mart 2019 tarihi itibarıyla 7.550.997 TL mali zararı bulunmaktadır. (31 Aralık 2018 – Yoktur)

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

24. Vergi varlık ve yükümlükleri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil) (devamı)

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ödenecek gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Cari dönem kurumlar vergisi	-	49.980.521
Peşin ödenen vergi	1.338.776	(45.686.767)
Ödenecek gelir vergisi	1.338.776	4.293.754

Vergi öncesi kara yasal vergi oranı uygulanıp bulunan vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri dahil toplam gelir tablosunda gösterilen vergi gideri arasındaki mutabakat:

	1 Ocak- 31 Mart 2019	1 Ocak- 31 Mart 2018
Vergi ve kontrol gücü olmayan paylar öncesi kar	16.692.637	50.468.168
Geçerli olan yasal kurumlar vergisi oranı %22	(3.672.380)	(11.102.997)
Vergiden istisna gelirlerin etkisi	13.136.386	4.794.030
Vergi matrahından indirilemeyen giderlerin etkisi	(6.680.320)	(2.057.354)
Diğer	(399.058)	(420.338)
	2.384.628	(8.786.659)

25. Pay başına kazanç

Pay başına kar/zarar, net dönem karının yıl sonu itibarıyla bulunan hisse senedi adedinin ağırlıklı ortalamasına bölünmesi ile hesaplanır. 31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla hisse senedi adedinin ağırlıklı ortalaması 19.144.706.825 adettir.

Finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla ve bu konsolide finansal tabloların tamamlanmasından önce, çıkarılan veya çıkarılacak olan adi hisse senetleri yoktur.

Pay başına kazanç ve hisse başına dağıtılan brüt temettü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Net dönem karı	19.712.702	41.428.644
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (her biri 1 kr)	19.144.706.825	19.144.706.825
Pay başına kar (kr) (*)	0,103	0,216
Hissedarlara dağıtılan temettü	152.774.760	128.001.510
Pay başına dağıtılan brüt temettü (kr) (*)	0,798	0,669

(*) Şirketin tüm hisse sahipleri aynı eşit haklara sahip olması ve imtiyazlı hisse bulunmaması nedeniyle adi ve seyretilmiş hisse başına kar ve hisse başına dağıtılan temettü tutarları farklılık göstermemektedir.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****26. İlişkili taraf açıklamaları**

Bir şirketin ilişkili şirket olarak tanımlanması, şirketlerden birinin diğeri üzerinde kontrol gücüne sahip olması veya ilgili şirketin finansal ve idari kararlarını oluşturmada önemli bir etkisi olmasına bağlı olarak belirlenmektedir. Şirket, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (%39,72) (31 Aralık 2018 - %39,72) ve Heidelbergcement Grubu (%39,72) (31 Aralık 2018 - %39,72) tarafından ortak kontrol edilmektedir. Konsolide finansal tablolar için hissedar şirketleri ve finansal varlıklar ve onların iştirakleri ve bağlı ortaklıkları ile diğ er Sabancı ve Heidelbergcement Grubu şirketlerinin bakiyeleri ayrı kalemler olarak gösterilmiş ve bu şirketler ve Şirket'in üst düzey yöneticileri ilişkili şirketler olarak adlandırılmıştır.

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili kuruluşların bakiyeleri ve 31 Mart 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla bu kuruluşlarla yapılan toplam işlem tutarları ana hatlarıyla şöyledir:

İlişkili taraflara satışlar

İlişkili Kuruluş	1 Ocak – 31 Mart 2019			1 Ocak – 31 Mart 2018		
	Mamul	Hizmet	Diğ er	Mamul	Hizmet	Diğ er
Ortaklar						
Hacı ÖmerSabancı Holding A.Ş.	-	-	-	-	-	-
Finansal varlıklar						
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çimsa)	-	-	-	-	-	10.121
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilotaj Ticaret A.Ş. (Arpaş)	-	-	279.640	-	181.131	-
Diğ er(*)						
HeidelbergCement A.G.	-	-	-	-	-	2.294
HC Trading Malta Ltd.	137.334.592	-	-	49.986.683	-	-
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	193.255	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	-	-	-	1.245.567
	-	-	1.399.277			

(*) Şirket ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

26. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)**İlişkili taraflardan alımlar**

İlişkili Kuruluş	1 Ocak – 31 Mart 2019			1 Ocak – 31 Mart 2018		
	Mamul	Hizmet	Diğer (*)	Mamul	Hizmet	Diğer (*)
Ortaklar						
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	-	-	51.000	-	-	1.631
Finansal varlıklar						
Çimsa	103.828	-	202.500	-	-	-
Liman İşletmeleri ve Nakliyecilik A.Ş. (Liman İşletmeleri)	-	-	696.795	-	300.256	87.724
Eterpark End. Ürün. İmal. Tic. İth. İhr. Paz. A.Ş. (Eterpark)	-	-	298.802	-	453.127	13.000
Altaş Ambarlı Liman Tesisleri Tic. A.Ş. (Altaş)	-	-	383.669	-	-	338.294
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilotaj Tic. A.Ş. (Arpaş)	-	2.967	5.000	-	-	-
Diğer(**)						
Aksigorta Sigortacılık A.Ş.	-	-	2.719.418	-	-	1.772.203
Brisa Bridgestone Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	-	59.522	-	-	74.107
Bimsa Uluslararası İş Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.	-	-	-	-	5.612	280.640
Kardemir Demir Çelik San. Ve Tic. A.Ş.	851.836	-	3.202	1.144.191	-	-
Avivasa Sigorta A.Ş.	-	-	275.103	-	-	265.806
Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş.	-	-	23.825	-	-	-
S.A.Cimenteries Cbr.	-	-	-	-	-	-
Carrefoursa	-	-	33.198	-	-	46.360
HeidelbergCement A.G.	-	-	-	-	-	-
HC Trading Malta Limited	-	-	49.942.909	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	22.704.497	-	-	450.412
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	23.286.100	-	-	16.479.909
HC Technology Center	-	-	-	-	-	33.797
Kordsa	-	-	-	-	-	-
Enerjisa Elektrik Perakende Satış A.Ş.	-	-	-	-	-	41.711
Temsa İş Makinaları İmalat Pazarlama ve Satış A.Ş.	-	-	33.231	-	-	1.631
HC Green Trading	-	-	612.800	-	-	-

(*) Büyük bir çoğunluğu, maddi varlık alımı veya satımı, vade farkı ve kur farkı gelir giderlerinden oluşmaktadır.

(**) Şirket ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

26. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	İlişkili taraflardan alacaklar		İlişkili taraflara borçlar	
	31 Mart 2019	31 Aralık 2018	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Ortaklar				
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	-	-	51.000	625.103
Toplam (*)	-	-	51.000	625.103
Finansal yatırımlar				
Arpaş	9.931.932	94.936	9.401	-
Çimsa	-	9.444	122.517	3.100
Liman İşletmeleri	-	-	522.225	374.849
Eterpark	-	-	205.543	265.390
Altaş	-	-	112.276	169.061
Toplam (*)	9.931.932	104.380	971.962	812.400
Diğer(**)				
Aksigorta Sigortacılık A.Ş.	-	-	1.478.144	35.144
Brisa Bridgestone Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	-	76.602	106.616
Teknosa A.Ş.	-	-	4.524	51.063
Bimsa Uluslararası İş Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.	-	-	-	4.863.971
Avivasa Sigorta A.Ş.	17.190	19.412	-	-
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	308.437	67.770.272
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	25.862.070	-
HeidelbergCement A.G.	19.383	16.891	-	-
HC Trading Malta Ltd.	75.608.624	30.536.865	49.942.909	-
Kardemir Demir Çelik San. Ve Tic. A.Ş.	666.156	550.627	493.730	1.987.634
Çukurova Dış Ticaret A.Ş.	5.442	5.442	-	-
Temsa İş Makinaları İmalat Pazarlama ve Satış A.Ş.	-	-	43.828	73.517
HC TechnologyCenter	-	-	-	464.156
Kordsa	-	-	-	-
Akbank	601.285	1.007.741	-	-
Toplam	76.918.080	32.136.978	78.210.244	75.352.373
Personel (**)	790.142	240.479	2.927.131	1.663.056
Diğer ortaklara temettü borçları	-	-	35.765.054	-
Toplam	87.640.154	32.481.837	117.925.391	78.452.932

(*) "Kısa vadeli ticari alacaklar/borçlar" hesapları içerisinde gösterilmiştir (Not 7).

(**) "Diğer alacaklar ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar" hesapları içerisinde gösterilmiştir.

(***) Şirket ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

26. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla ticari alacaklar içerisinde yer alan Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS)'inden alacakların 15.976.020 TL (31 Aralık 2018 – 19.234.290 TL)'lik kısmı Akbank T.A.Ş.'ye aittir.

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Bankalardaki mevduat		
Akbank T.A.Ş.	81.572.941	106.982.437
Finansal borçlar		
Akbank T.A.Ş.	116.019.780	112.201.504
	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
İlişkili kuruluşlara finansal giderler		
Akbank T.A.Ş.	4.414.719	6.249.454
İlişkili kuruluşlardan faiz gelirleri		
Akbank T.A.Ş.	4.646.525	89.790
Komisyon gelirleri		
Arpaş	379.310	214.335
Yapılan bağışlar		
Sabancı Üniversitesi	72.900	58.900
Vaksa Hacı Ömer Sabancı Vakfı (*)	750.000	750.000
	822.900	808.900
(*) Provizyonel tutardır.		
Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı		
	1 Ocak – 31 Mart 2019	1 Ocak – 31 Mart 2018
Üst yönetim kadrosuna sağlanan kısa vadeli faydalar	2.425.317	1.503.375
İşten ayrılma sonrası faydalar	1.021.494	198.192
Diğer uzun vadeli faydalar	115.011	27.631
Toplam kazançlar	3.561.822	1.729.198
SGK işveren payı	98.834	91.100

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi**Finansal risk yönetimi amaçları ve politikaları**

Şirketin kullandığı belli başlı finansal araçlar, banka kredileri, finansal kiralama, nakit ve kısa vadeli banka mevduatlarıdır. Bu araçları kullanmaktaki asıl amaç Şirket'in operasyonları için finansman yaratmaktır. Şirket ayrıca direkt olarak faaliyetlerden ortaya çıkan ticari alacaklar ve ticari borçlar gibi finansal araçlara da sahiptir.

Kullanılan araçlardan kaynaklanan risk, yabancı para riski, faiz riski, kredi riski ve likidite riskidir. Şirket yönetimi bu riskleri aşağıda belirtildiği gibi yönetmektedir. Şirket ayrıca finansal araçların kullanılmasından ortaya çıkabilecek piyasa riskini de takip etmektedir.

Yabancı para riski

Şirket'in yaptığı işlemlerden doğan yabancı para riski vardır. Bu riskler Şirket'in değerlendirme para birimi dışındaki para birimi cinsinden mal alımı ve satımı yapmasından kaynaklanmaktadır.

Şirket'in 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerindeki net döviz alacağı sırasıyla, 49.676.709 TL ve 15.743.811 TL'dir.

Şirket'in yabancı para pozisyonu aşağıdaki gibidir:

Döviz pozisyonu tablosu						
Cari dönem 31 Mart 2019						
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	AUD	SEK
1. Ticari alacaklar	75.629.331	13.437.092	-	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	50.056.503	8.886.442	6.339	-	-	-
Toplam döviz varlıkları (1+2a)	125.685.834	22.323.534	6.339	-	-	-
3. Ticari borçlar	(103.481.814)	(17.851.956)	(475.385)	-	-	-
4. Finansal borçlar	(84.426.000)	(15.000.000)	-	-	-	-
Toplam döviz yükümlülükleri	(187.907.814)	(32.851.956)	(475.385)	-	-	-
Net döviz pozisyonu	(62.221.980)	(10.528.422)	(469.046)	-	-	-
Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(17.288.408)	(3.071.638)	-	-	-	-
İhracat(*)	153.719.307	30.258.334	-	-	-	-
İthalat(*)	82.499.148	14.071.897	1.022.277	7.462	-	-
Döviz pozisyonu tablosu						
Geçmiş dönem 31 Aralık 2018						
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	SEK	
1. Ticari alacaklar	64.169.076	12.197.357	-	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	28.825.192	5.475.634	2.652	-	-	-
Toplam döviz varlıkları (1+2a)	92.994.268	17.672.991	2.652	-	-	-
3. Ticari borçlar	(43.317.559)	(7.578.788)	(492.965)	-	-	-
4. Finansal borçlar	(78.913.500)	(15.000.000)	-	-	-	-
Toplam döviz yükümlülükleri	(122.231.059)	(22.578.788)	(492.965)	-	-	-
Net döviz pozisyonu	(29.236.791)	(4.905.797)	(490.313)	-	-	-
Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(19.766.287)	(3.757.206)	-	-	-	-
İhracat(*)	47.387.914	13.180.221	-	-	-	-
İthalat(*)	46.485.968	11.223.548	809.317	4.788	-	-

(*) İthalat ve ihracat rakamları 2019 yılı Ocak-Mart ve 2018 yılı Ocak-Mart dönemlerini kapsamaktadır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Aşağıdaki tabloda, TL'deki %20 oranındaki bir değer kaybının, vergi öncesi kar seviyesinde etkisi gösterilmektedir :

Döviz kuru duyarlılık analizi

31 Mart 2019		
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı paranın	Yabancı paranın
	değer kazanması	değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(11.851.634)	11.851.634
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.457.682	(3.457.682)
3- ABD Doları net etki (1+2)	(8.393.952)	8.393.952
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(592.762)	592.762
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(592.762)	592.762
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %20 değişmesi:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	-	-
Toplam (3+6+9)	(8.986.714)	8.986.714

31 Aralık 2018		
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı paranın	Yabancı paranın
	değer kazanması	değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(5.161.782)	5.161.782
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.953.257	(3.953.257)
3- ABD Doları net etki (1+2)	(1.208.525)	1.208.525
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(681.585)	681.585
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(681.585)	681.585
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %20 değişmesi:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(3.992)	3.992
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(3.992)	3.992
Toplam (3+6+9)	(1.894.102)	1.894.102

Döviz kurundaki değişimin, Şirket'in özsermaye kalemlerine bir etkisi yoktur.

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Fiyat riski

Fiyat riski yabancı para, faiz ve piyasa riskinin bir kombinasyonu olup, Şirket tarafından aynı para biriminden borç ve alacakların, faiz taşıyan varlık ve yükümlülüklerin birbirini karşılaması yoluyla doğal olarak korunma yoluyla yönetilmektedir. Piyasa riski, Şirket tarafından piyasa bilgilerinin incelenmesi ve uygun değerlendirme metodları vasıtasıyla yakından takip edilmektedir.

Şirket' in değişken faizli finansal aracı bulunmamaktadır. Mevcut kredileri sabit faizlidir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Şirket, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Şirket'in toplam kredi riski bilançoda gösterilmiştir.

Kredi risk yoğunlaşması belirli şirketlerin benzer iş alanlarında faaliyette bulunmasıyla, aynı coğrafi bölgede yer almasıyla veya ekonomik, politik ve bunun gibi diğer koşullarda meydana gelebilecek değişikliklerin bu şirketlerin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini benzer ekonomik koşullar çerçevesinde etkilemesi ile ilgilidir. Kredi riskinin yoğunlaşması Şirket'in performansının belli bir sektörü veya coğrafi bölgeyi etkileyen gelişmelere duyarlılığını göstermektedir.

Şirket kredi riskini, satış faaliyetlerini geniş bir alana yayarak belli bir sektör veya bölgedeki şahıslar veya şirketler üzerinde istenmeyen yoğunlaşmalardan kaçınarak yönetmeye çalışmaktadır. Şirket ayrıca gerekli gördüğü durumlarda müşterilerinden teminat almaktadır.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)**

Cari dönem	Alacaklar				Bankalardaki mevduat
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	27.081.371	414.482.553	790.142	36.382.619	136.675.782
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	230.816.415	790.142	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	27.081.371	398.651.945	790.142	36.382.619	136.675.782
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	6.411.956	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	9.418.652	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	5.541.021	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	18.877.400	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(18.877.400)	-	-	-
Önceki dönem					
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	32.241.358	411.700.685	240.479	13.749.755	275.421.182
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	227.193.795	240.479	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	32.241.358	386.333.508	240.479	13.749.755	275.421.182
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	9.522.587	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	15.844.590	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	11.389.696	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	17.243.698	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(17.243.698)	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

(3) Bu müşteriler ile ilgili olarak geçmişte tahsilat problemi yaşanmamıştır.

Likidite riski

Likidite riski net fonlama ihtiyacını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredi limitlerinin de desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir.

Likidite tablosunda, türev olmayan finansal yükümlülüklerinin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden yazılı sözleşmeler kapsamındaki vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak ve sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akışları dikkate alınarak gösterilmiştir.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)**31 Mart 2019**

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal						
Yükümlülükler	926.494.061	929.539.829	667.120.499	161.719.892	100.699.438	-
Banka kredileri	562.204.019	561.117.565	298.698.235	161.719.892	100.699.438	-
Ticari borçlar	364.290.042	368.422.264	368.422.264	-	-	-
Türev Finansal						
Yükümlülükler	17.288.408	17.288.408	17.288.408	-	-	-
Türev borçları	17.288.408	17.288.408	17.288.408	-	-	-

31 Aralık 2018

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal						
Yükümlülükler	905.143.234	912.373.602	345.301.124	463.458.456	103.614.022	-
Banka kredileri	565.161.013	567.949.821	877.343	463.458.456	103.614.022	-
Ticari borçlar	339.982.221	344.423.781	344.423.781	-	-	-
Türev Finansal						
Yükümlülükler	19.766.287	19.766.287	-	19.766.287	-	-
Türev borçları	19.766.287	19.766.287	-	19.766.287	-	-

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri ve diğer paydaşlara değer yaratmaktır. Ayrıca şirket sermaye maliyetinin en alt seviyede olmasını sağlayacak sermaye yapısını sürdürmeyi hedeflemektedir.

Şirket sermaye yönetiminde, sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur.

	31 Mart 2019	31 Aralık 2018
Toplam yükümlülükler	1.172.182.022	1.052.961.043
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 4)	136.675.971	275.421.213
Net borç	1.035.506.051	777.539.830
Toplam özsermaye	962.157.767	1.107.566.050
Toplam sermaye	191.447.068	191.447.068
Borç/özsermaye oranı	1,08	0,70

31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değ r açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Gerçeğe uygun değ r, piyasa katılımcıları arasında ölç m tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır.

Bilançoda itfa edilmiş maliyet ve maliyet değ ri ile taşınan finansal varlık ve yüküml klerin gerçeğe uygun değ rlerinin aş ğıdaki nedenlerle taşınan değ rlarına yakın olduğu varsayılmıştır.

Parasal varlıklar

D nem sonu kurlarıyla çevrilen d viz cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değ rlerinin, kayıtlı değ rlarına yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve bankalardan alacaklar dahil, maliyet bedeli ile g sterilen bazı finansal varlıkların gerçeğe uygun değ rlerinin, kısa vadeli olmaları ve alacak kayıplarının ihmal edilebilir olması dolayısıyla kayıtlı değ rlarına yaklaştığı kabul edilmektedir. Menkul kıymet yatırımlarının gerçeğe uygun değ rları finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatları esas alınarak tahmin edilmiştir. Ticari alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri  zerinden değ rlenmekte ve ilgili ş pheli alacak karşılıkları ile birlikte kayıtlı değ rlerinin gerçeğe uygun değ rlarına yaklaştığı kabul edilmektedir.

Bilançoda maliyet veya itfa edilmiş maliyet değ rları ile taşınan finansal yüküml l klerin gerçeğe uygun değ rları:

Ticari borçların ve diğer parasal yüküml l klerin, kısa vadeli olmasından dolayı, gerçeğe uygun değ rların taşınan değ rlarına yakın olduğu kabul edilir. Banka kredileri iskonto edilmiş maliyet ile ifade edilir ve işlem maliyetleri kredilerin ilk maliyetine eklenir. Uzun vadeli değışken faizli banka kredilerinin faiz oranları değışen piyasa koşulları dikkate alınarak g ncellendiği i in bu kredilerin gerçeğe uygun değ rlerinin taşıdıkları değ ri ifade ettiği d ş n lmektedir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla ge erli olan sabit faiz oranı ile değ rlendiğinde, gerçeğe uygun değ rlerinin taşınan değ re yakın olduğu g r lm şt r. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değ rlerinin gerçeğe uygun değ ri yansıttığı varsayılmaktadır.

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))****28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)****Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu**

Şirket, finansal tablolarında gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılan finansal araçlarını her finansal araç sınıfının değerleme girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerleme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerleme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerleme teknikleri

31 Mart 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Şirket'in gerçeğe uygun değer ile takip ettiği finansal varlık ve yükümlülüklerin hiyerarşi tablosu aşağıdaki gibidir:

31 Mart 2019	Seviye 1 (*)	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen varlıklar			
Finansal yatırımlar			
Çimsa	80.789.530	-	-
Arpaş	-	-	33.627.428
Liman İşletmeleri	-	-	13.218.698
Altaş	-	-	863.473
Eterpark	-	-	1.549.260
Ambarlı Kılavuzluk	-	-	800.000
Toplam varlıklar	80.789.530	-	50.058.859

Gerçeğe uygun değer ile gösterilen yükümlülükler

Türev araçlar	-	17.288.408	-
Toplam yükümlülükler	-	17.288.408	-

31 Aralık 2018	Seviye 1 (*)	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen varlıklar			
Finansal yatırımlar			
Çimsa	91.585.728	-	-
Arpaş	-	-	33.627.428
Liman İşletmeleri	-	-	13.218.698
Altaş	-	-	863.473
Eterpark	-	-	1.549.260
Toplam varlıklar	91.585.728	-	49.258.859

Gerçeğe uygun değer ile gösterilen yükümlülükler

Türev araçlar	-	19.766.287	-
Toplam yükümlülükler	-	19.766.287	-

(*) Borsada bilanço tarihi itibarıyla oluşan piyasa fiyatları ile değerlendirilmiştir.

Arpaş, Eterpark, Altaş ve Liman İşletmeleri'nin gerçeğe uygun değerinin tespitinde düzeltilmiş net aktif değeri ("DNA") ve indirgenmiş nakit akımı ("İNA") uygulanmıştır.

İNA yöntemi bir işletmenin özsermayesinin değerini, işletmenin tahmini toplam değerinden faaliyetlerini finanse etmek amacıyla kullanılan borçların piyasa değerini çıkarmak yoluyla tahmin eder.

İşletmenin toplam değeri aşağıdaki temel unsurlardan oluşur:

Tahmin yapılan döneme ait şirket faaliyetlerinden sağlanan nakit akımlarının bugünkü değeri ile faaliyetler için zorunlu olmayan diğer aktiflerin ve menkul kıymetlerin değeri toplamı.

Tahmin yapılan dönem sonrasında faaliyetler ile ilişkilendirilebilen işin bugünkü değerini ifade eden tahmini bir "devam eden değer".

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Faaliyetlerden sağlanan nakit akımı, faaliyetler ile ilgili nakit girişleri ile ödenecek nakit vergiler için tahsis edilmiş nakit çıkışları arasındaki farka eşittir. Nakit çıkışları, şirket stratejilerini desteklemek için gerekli olan işletme sermayesini ve sabit kıymet yatırımlarını da içermelidir. Vergi sonrası net nakit akımı, borçları ve hissedarlara kar paylarını ödemek (veya gelecekte işletmenin faaliyetlerine tekrar yatırım yapmak) için mevcut olan nakit değerleri ifade eder.

Devam eden değer aşağıdaki gibi hesaplanır:

Gelecekteki nakit akımları sabit hızla büyüyen bir daimi gelir (sonsuz kadar her sene aynı hızda artarak devam eden nakit akımları) olarak değerlendirilebilir. Böyle bir daimi gelirin değeri (yani, işletmenin projeksiyonu yapılan dönem sonundaki değeri), sonsuz kadar süreceği beklenen yıllık nakit akımının ağırlıklı ortalama sermaye maliyetine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan devam eden değer, normal yöntemle bugünkü değere indirgenir.

İskonto Oranı: İskonto oranı, belirli bir iş ya da projeye yapılan yatırımdan beklenen getiriyi ifade etmektedir. Bu oran, riskten arındırılmış bir yatırımdan beklenen normal getiriye ek olarak yatırımcıların beklediği risk primi de hesaba katılarak, bir iş ya da projenin gelecekteki nakit akımlarına uygulanır. İNA hesaplamalarında kullanılan iskonto oranı, ağırlıklı ortalama sermaye maliyetine ("AOSM") dayandırılmıştır. Ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti, hissedarların elde etmeyi bekledikleri özsermaye getiri oranı ile tipik borçlanma maliyeti olan şirkete borç verenlerin elde ettikleri getirinin bileşik getirisi.

Beta: Beta çarpanı, herhangi bir şirketin ilave getirilerinin (risksiz getirilerin üzerindeki getiriler) bazı piyasa getirilerinin üzerindeki toplam ilave getirilere (R_f üzerindeki yatırım endeksi) olan duyarlılığını göstermektedir. Bu nedenle, sermaye piyasası teorisine göre riskin iki bileşeninden biri olan piyasa riskinin (sistemik risk) ölçütlerinden biridir. Birin üzerindeki beta çarpanları piyasa ortalamasından daha yüksek bir dalgalanmaya işaret eder. Çalışmamızda, iskonto oranı hesaplamasında emsal şirketlerden oluşturulan grubun betası kullanılmıştır.

Ülke Risk Primi: Gelişmiş piyasalarla karşılaştırıldığında, az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler yatırımcıların alması gereken ilave riskler içermektedir. Bu risklerin ölçülmesi o ülkenin risk primini oluşturur. Bu primi belirlemede kullanılan en yaygın yöntem ise, ilgili ülkenin devlet tahvili getirisi ile gelişmiş bir ülkenin devlet tahvili arasında aynı zamanda oluşan farkın hesaplanmasıdır.

Düzeltilmiş Net Aktif Değer Yöntemi'ne göre bit şirketin hisse değeri, şirketin defter değerini, şirketin varlık ve pasiflerindeki gerçekleşmemiş değer değişikliklerine göre düzeltilen aktif temelli bir teknikte değerlendirilmektedir.

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

**31 Mart 2019 tarihi itibarıyla
konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (TL))**

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Finansal yatırımların değerlemesinde kullanılan değişkenlerin duyarlılık analizi:

31 Mart 2019			
	Para Birimi	İskonto Oranı (%)	İskonto Oranı %1 Değişim Etkisi +/-
Liman İşletmeleri	TL	24,57	(3.270.000)/3.463.000
Eterpark	TL	25,14	(354.000)/372.000
Altaş	TL	24,56	(201.000)/312.000

29. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.